



**Universitat de les  
Illes Balears**

Facultat de Guillem Cifre de Colonya

**Memòria del Treball de Fi de Grau**

La millora de la relació família - escola amb la introducció de les noves tecnologies. Una proposta posada en pràctica al CEI Teringa.

Miriam Pérez Abril

**Grau d'Educació Infantil**

Any acadèmic 2014-15

DNI de l'alumne: 43145661F

Treball tutelat per Maria del Carmen Fernández Bennàssar  
Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques

L'autor autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball: vincle, relació, família, escoleta, TIC



## RESUM

Una de les característiques més importants per a una bona educació i desenvolupament de l'infant dins l'escoleta és la relació família – escola. Està demostrat que si la família està contenta amb l'equip educatiu, alhora transmetrà al seu infant seguretat i confiança cap a la mestra o mestre que comparteix el temps amb ell/a, i resta de l'equip docent. Gràcies al servei de missatgeria instantània de mòbil, el programa Whatsapp, el nostre centre ha intentat que aquesta relació sigui més estreta entre família i escola i alhora crear aquest vincle de seguretat i confiança necessari per al ple desenvolupament social, cognitiu, motor i intel·lectual de qualsevol infant.

El document consta de dues parts: un marc teòric, on parlaré de la importància de la creació del vincle afectiu, dels contextos de desenvolupament dels infants i de la relació escola – família; i una part pràctica, on mitjançant l'anàlisi de l'enquesta passada a les diferents famílies i a les mestres que fan feina a l'escoleta, comentaré les experiències i les opinions d'aquestes sobre la incorporació del sistema de missatgeria instantània en el dia a dia durant el present curs escolar, i al mateix temps, i de la mateixa forma, les valoracions per part de l'equip docent. Per finalitzar, exposo una sèrie de conclusions finals.

**Paraules clau:** vincle, relació, família, escoleta, TIC

## ABSTRACT

One of the most important aspects in order to get a good education and development of a child at kindergarten is the relationship between the family and the school. It is a fact that if the family is happy with the school's team, they will pass on to the child security and confidence towards the teachers who spend time with them. Thanks to instant messaging services such as Whatsapp, our school has brought this relationship between family and school closer, and so, create this family/school bond needed for full social, cognitive, motor and intellectual development of a child.

The document consists of two parts: a theoretical setting, where I will speak about how important it is to create this emotional bond, the context of child development and the relationship between family and school; and a practical setting, where through analysis of the survey completed by the families and teachers working at the school, I will comment

on their experiences and opinions about implementing the instant messaging service to our daily routine during this school year, and at the same time, and in the same way, assessment by a part of the faculty. Towards the end I will explain a number of conclusions.

**Keywords:** bond, relationship, family, kindergarten, ICT

# ÍNDEX

<b>1. Introducció</b> .....	6
<b>2. Justificació i objectius</b> .....	7
<b>3. Marc teòric</b> .....	9
<b>3.1. El vincle afectiu</b> .....	9
<b>3.2. Els contextos de desenvolupament</b> .....	12
<b>3.3. Relació família – escola</b> .....	15
<b>4. Marc pràctic</b> .....	18
<b>4.1. Context del centre</b> .....	18
<b>4.2. Abans de la introducció de les noves tecnologies</b> <b>i els inicis en aquest món</b> .....	19
<b>4.3. Anàlisi enquestes de les famílies</b> .....	22
<b>4.4. Anàlisi enquestes de les mestres</b> .....	32
<b>5. Conclusions</b> .....	39
<b>6. Referències bibliogràfiques</b> .....	41
<b>7. Annexos</b> .....	42

## 1. INTRODUCCIÓ

*La familia y la escuela constituyen los sistemas o conjuntos de relaciones en los cuáles se desarrolla el niño, que hace de mediador entre uno y el otro y tiene la tarea de conciliar los diferentes estilos de relación y de negociar los significados y las demandas de los dos contextos de desarrollo*  
(Bronfenbrenner, 1987).

Avui dia ens veim bombardejats i endinsats dins una societat de la comunicació, on de cada vegada sembla que el tracte cara a cara entre les persones minva per contra de l'augment de les noves tecnologies. Ens estam deixant envair per una cultura de moviments ràpids, superficials, sense importància pels altres, deixant de costat l'escolta, tant dels altres com de nosaltres mateixos, el respecte, la convivència, la comunicació propera, ...; i ens submergim dins un món més materialista, on ens trobem amb una pèrdua de valors, de solidaritat, entre d'altres; on la gent fa més cas a un aparell o mecanisme tecnològic que a un propi ésser humà.

També és cert que no podem negar lo inevitable, i és que els infants nascuts els darrers anys són infants que ja formen part de la digitalització, són nadius digitals. Ells no coneixeran un altre tipus de societat (com per exemple la gent de la meua edat que hem hagut d'aprendre de les noves tecnologies), per tant, aprofitem aquest aspecte per treure-li suc i així poder acostar-nos a les famílies mitjançant aquesta via.

Davant una societat que avança tecnològicament, el personal que fa feina dins el món educatiu s'ha de beneficiar d'aquests canvis per afavorir les relacions entre les famílies i l'escola, gràcies a aquesta introducció de les noves tecnologies (TIC) dins aquest àmbit.

Aquest fet, és el que ha guiat a l'equip docent del nostre centre d'educació infantil d'infants de 0-3 anys, CEI Teringa, a intentar per una banda aprofitar les avantatges de les TIC per fomentar una relació família – escola més propera, de confiança i agradable, i per altra banda, a ser un centre innovador amb la introducció de les TIC dins la vida diària.

## 2. JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

El fet de dur més de 10 anys fent feina amb infants petits dins el primer cicle d'Educació Infantil (0-3 anys), m'ha fet veure i observar que la relació amb les famílies ha anat evolucionant.

Durant els darrers anys i a conseqüència del nivell de vida que duim, amb l'evolució que la societat ha patit, ens fa l'efecte que els adults només ens centrem (incloent a tothom – mestres, educadors, pares, etc.-), en fer les coses aviat, sense parar atenció al que fem ni deim. És per això, que des de la nostra escoleta hem volgut innovar i donar importància i protagonisme a la relació entre la família i l'escola mitjançant la introducció del Whatsapp, per tal d'afavorir aquesta comunicació que tal vegada, per diferents raons, ens fa no estar 100% pendents del dia a dia del nostres fills/es.

Anys enrere a l'escoleta coincidies molt més amb la mare o el pare quan venien a recollir al seu infant, estaves una estoneta xerrant amb ells mentre el nin/a jugava amb els seus companys, comentaves com havia anat el dia, veies com es relacionava amb els altres amb la família davant, entre d'altres aspectes. No vull dir que avui dia no passem temps amb les famílies en el moment de sortida, perquè en tenim que venen a recollir-los i intenten estar aquest temps amb l'educadora, gaudint d'una estona dins l'aula veient com interactua el seu menut/da; però tal vegada, ens donem compte que hi ha famílies en les quals els padrins, tietes o cangurs, són els encarregats de venir a recollir als infants i per tant, es perd una part important dins aquesta relació que volem afavorir, i que hem intentat cobrir a través de la introducció de les noves tecnologies dins el dia a dia del nostre centre. Sobretot, a l'hora de donar informació que és pot perdre en el camí.

Durant el curs passat un dels grups d'infants que teníem a l'escoleta, concretament la classe dels Poriolets amb infants d'1-2 anys, va fer una primera prova fent un grup de Whatsapp amb les famílies. Veient l'experiència tant enriquidora i el fet que la relació tant a nivell de família i escola, com entre famílies, va ser molt positiva i harmoniosa entre tots, l'equip docent del centre vam decidir introduir a partir del curs escolar 2014/15, grups de Whatsapp per a cada grup-classe.

Aquest canvi en la rutina i veient els resultats que obteníem, em va fer pensar que podria ser el tema del meu treball de fi de grau, aconseguint realitzar un treball de caire més pràctic on poder donar exemples del que hem viscut durant aquest curs.

Els objectius que m'he proposat i que voldria aconseguir amb aquest treball són els següents:

- Mostrar el tipus de relació que hauria d'haver-hi entre les famílies i l'escola segons els professionals que fan feina en el món educatiu.
- Donar a conèixer l'experiència viscuda quant a la introducció de les noves tecnologies dins les aules de l'escoleta Teringa.
- Reflexionar sobre les opinions proporcionades per les famílies i el professorat sobre la introducció del Whatsapp, mitjançant les enquestes emplenades.
- Exposar i contrastar el tipus de relació entre família i escola abans de la introducció de les noves tecnologies i després.



### 3. MARC TEÒRIC

#### 3.1. El vincle afectiu

Crec que abans de començar a parlar de la relació família – escola, s’hauria de parlar de l’inici de les relacions entre els éssers humans. Tota persona forma part d’una societat i dins aquesta societat, formem part de petits grups o nuclis, a través dels quals interactuem amb els nostres iguals. La família seria el punt de partida de tota relació. També s’ha de dir que cada societat organitza les famílies de manera diferent. Entre els integrants de cada família es comencen a desenvolupar diferents relacions depenent del parentesc, malgrat totes tindran en comú el vincle afectiu.

Se pot afirmar que la teoria del vincle afectiu va ser desenvolupada pel psicoanalista anglès John Mostyn Bowlby (1977), un dels més influents del segle XX. La seva feina per a l’Organització Mundial de la Salut (OMS), va fer que publicqués diferents articles i investigacions relacionats amb el benestar de l’infant i la salut mental.

La seva teoria del vincle afectiu té els seus orígens en la teoria psicoanalítica, on defensava la importància de les figures de referència:

“Lo que por motivos de conveniencia denomino *teoría del apego*, es una forma de conceptualizar la tendencia de los seres humanos a crear fuertes lazos afectivos con determinadas personas en particular y un intento de explicar la amplia variedad de formas de dolor emocional y trastornos de la personalidad, tales como la ansiedad, la ira, la depresión y el alejamiento emocional, que se producen como consecuencia de la separación indeseada y de la pérdida afectiva” (Marrone, 2001:31).

Bowlby va estudiar les diferents relacions que podien patir els infants, segons si havien establert un vincle afectiu de seguretat, que aconseguiria afavorir el propi desenvolupament personal de l’infant, o per contra, si aquests no aconseguien establir aquest vincle durant els primers anys de la seva vida, probablement en un futur presentarien dificultats o mancances emocionals. Amb els seus estudis va quedar demostrat que la relació que es dona des del principi entre mare i fill/a, tindrà conseqüències en les relacions que aquest infant durà a terme en un futur.

Aquesta teoria respon a la necessitat més bàsica i fonamental de l'ésser humà com és la necessitat de sentir-se segur i protegit per un parell de persones del seu cercle. Aquesta necessitat entre l'infant i la figura més propera fa que aquesta relació sigui vital i d'especial importància per a la supervivència de l'infant.

El nadó en qüestió des del primer moment forma part del procés de creació del vincle entre ell i la mare, ja que és capaç de crear diferents conductes per tal d'afavorir la protecció per part dels seus cuidadors. Aquestes característiques són la cara del nadó (ja que la persona que se li acosta demostra un llenguatge no verbal exagerat com obrir més els ulls, somriure i gesticular més...); l'estimulació auditiva que fa que el nadó sigui capaç de reconèixer en setmanes la veu i el rostre de la mare; la producció de sons que permeten la comunicació i promouen la interacció com els plors, el somriure, les expressions emocionals...; entre d'altres.

Totes aquestes característiques afavoreixen la creació del vincle afectiu entre mare i fill/a, i altres familiars en els primers mesos de vida. Alhora, aquest vincle fa que ambdues parts mantinguin un contacte sensorial privilegiat, que la seva relació sigui propera, fet que ajuda a que l'exploració del món exterior per part de l'infant sigui molt més enriquidora i profitosa gràcies a aquesta base segura que ha creat mitjançant aquest vincle afectiu de seguretat. L'infant també tindrà consol amb la mare en moments de plors, malestar o pors, al mateix temps que li servirà per calmar-lo en situacions de possibles separacions, per exemple en el moment de començar l'escoleta o l'escola (fet que en parlaré més endavant).

Algunes de les conductes que he anomenat anteriorment, li serviran a l'infant per crear aquesta seguretat entre mare i fill/a, o persones properes a l'infant, i faran que aquest vagi adquirint confiança en sí mateix, fet molt important a l'hora de fer la separació per començar l'etapa escolar. Abans de començar aquesta nova etapa, mantindran a la mare (quasi sempre en primer lloc), pare i germans (si en tenen), com a figures importants d'aquest vincle afectiu. No obstant, s'ha de tenir en compte que no només l'etapa escolar serà un dels motius de separació (encara que és el que a nosaltres ens interessa), sinó que poden donar-se altres casos de separació com per exemple, en el cas d'hospitalització de l'infant o familiar, o l'abandonament a un orfenat.

En els tres casos, hi ha unes fases que s'han de superar i que són les següents:

-Una primera fase on l'infant protestarà en el moment en què es dona compte que es queda sol a un nou espai i la mare o pare no hi son. Adoptarà diferents estratègies com plorar fort, tirar-se en terra, intentar partir cap a la porta, etc., manifestant la seva necessitat de tornar amb el familiar que l'ha deixat allà. També, haurà infants que adoptaran conductes regressives com xuclar el dit, descontrol d'esfínters (en el cas dels infants que ja els hi han llevat el bolquer), etc. També poden adoptar conductes de rebuig cap a les persones que ara han quedat per cuidar-lo. Sí en aquest temps, l'infant té l'opció de trobar-se amb la mare/pare, aquest augmentarà les conductes d'afecte cap al progenitor, arribant fins i tot a demostrar símptomes d'angoixa i nerviosisme davant una futura separació.

-Una segona fase anomenada d'ambivalència, ens explica que si l'infant roman separat de les seves figures de referència un període de temps més llarg (per exemple entre 8 dies i un mes), podrà arribar a acceptar l'ajuda de les noves figures que s'encarreguen de la seva cura, després d'haver passat un temps. Això no voldrà dir però, que deixi de realitzar conductes com a protesta per la situació nova, com poden ser: els plors, la regressió en el control d'esfínters, etc., i inclús, aquestes poden augmentar. Una vegada que superat aquest temps, l'infant es torni a trobar amb les seves figures de referència, podrà arribar a demostrar certa hostilitat cap a ells i fins i tot desinterès, fet que passat un temps es tornarà a recuperar.

-I una tercera fase, és la que ens xerra de l'adaptació, és a dir, si aquestes separacions curtes de temps es comencen a prolongar (com el fet d'anar a l'escoleta), l'infant a poc a poc, anirà establint altres vincles afectius amb les noves persones que s'encarreguen d'ell en el nou espai, sempre i quan, les conductes per parts dels adults siguin les adequades.

La separació que ens afecta a nosaltres és la referent a la que pateixen els infants quan han de començar l'escoleta, ja que s'han d'adaptar a un nou ambient, noves persones i noves rutines. Els infants hauran de crear nous vincles afectius amb els professionals que a partir d'aquell moment començaran a compartir temps i espai. Tot aquest procés, és un procés que s'ha de passar i superar i que serà molt més ràpid i millor, si hi ha una bona predisposició per part de les famílies.

La mare o pare, o inclús les diferents persones de referència de qualsevol infant, poden arribar a transmetre sensacions, tant positives com negatives, al nin/a sense haver d'emprar el llenguatge verbal. Amb el llenguatge corporal, i sobretot, amb els sentiments, un infant pot percebre l'angoixa, la inseguretats o la por que pateix la mare els primers dies d'escoleta. És per això, que és necessària una bona relació entre la família i l'escola per aconseguir que el període d'adaptació d'un infant sigui el millor possible. Si la família està tranquil·la quan deixa al seu fill al centre, aquests sentiments els hi transmetrà fent que ell també estigui tranquil.

I és en aquest punt que nosaltres, amb la introducció de les TIC, hem aconseguit transmetre a les famílies seguretat, tranquil·litat, i al mateix temps, ells els li han transmès en els seus fills/es. Mitjançant les imatges, els vídeos i les paraules i converses que intercanviem amb ells amb el programa del Whatsapp, el moment de l'adaptació s'ha fet molt més curt i relaxat que altres vegades, perquè els pares veuen i escolten el que els seus fills fan mentre ells no hi són plegats, i en els primers dies de l'escolarització, quan se fa tan difícil. De tal forma, que la mare i el pare van adquirint més confiança amb les educadores del seu fill/a, i alhora transmeten conscient i inconscientment, sensacions de seguretat, benestar i confiança al seu nin, fent que el temps que estigui a l'escoleta sigui més agradable i confortable.

I no tan sols el moment de l'adaptació. Gràcies a les TIC, pots arribar a aprofundir en la relació que mantens amb les famílies durant tot el curs escolar, afavorint el desenvolupament positiu de l'infant.

### **3.2. Els contextos de desenvolupament**

A l'anterior punt hem vist la importància del vincle afectiu per al desenvolupament de qualsevol infant. Al mateix temps, la tranquil·litat, seguretat i confiança de les famílies en les persones que s'encarreguen de l'aprenentatge i cura dels seus fills a l'escoleta, ajuden a aquests a crear vincles afectius amb les seves educadores i amb altres infants del centre, afavorint un bon desenvolupament i aprenentatge durant la seva infància.

No obstant, crec convenient parlar dels contextos de desenvolupament que intervenen en l'aprenentatge de l'infant, ja que gràcies a ells, entendrem perquè és necessària una bona relació entre la família i l'escola per afavorir el desenvolupament del nin/a.

Tal i com ens comenta Clemente (1996), els contextos que envolten el desenvolupament comportamental i psicològic de les persones no només fan referència a l'ambient físic i espacial, sinó que també tenen en compte els diferents tipus de relacions que s'estableixen amb les persones que acompanyen i col·laboren amb l'individu, o en aquest cas, amb l'infant.

Ens trobem amb teòrics que amb els seus estudis defensaven com a elements que componen els contextos ambientals l'entorn físic (Barker, 1987); per contra, n'hi ha d'altres que diuen que no només és l'entorn físic, sinó que a més a més, fan una concepció global i inclouen la intervenció i interacció de persones (Siegel y Cohen, 1991); és a dir, que els contextos ambientals estan formats per l'entorn físic i les persones amb totes les interaccions possibles. Dins aquest segon grup, el màxim representant d'aquesta teoria és Urie Bronfenbrenner (1979), psicòleg especialitzat en psicologia del desenvolupament.

Aquest autor entén el desenvolupament com un procés continu durant tota la vida, en el qual, ambient i relacions interactuen entre sí per tal d'afavorir un correcte desenvolupament psicològic i un bon aprenentatge. El seu estudi consisteix en una sèrie de sistemes que se relacionen entre sí i que va anomenar "Teoria ecològica de sistemes", ja que Bronfenbrenner creia que per entendre tots el que té a veure amb aspectes psicològics d'una persona, es necessari observar els aspectes i factors en els quals viu aquesta persona.

Aquesta teoria parla d'un primer nivell més intern, el qual anomena *microsistema*, on ens trobem les relacions interpersonals i les activitats que realitza un individu o persona. Els contextos principals són la família i l'escola. Un segon nivell, anomenat *mesosistema*, ens parla de les interrelacions que s'estableixen entre els entorns del primer nivell (entre els microsistemes), la reciprocitat entre ells i en els que la persona participa. Un tercer nivell, *exosistema*, ens parla de les persones i/o entorns que indirectament afecten a la persona, com poden ser per exemple, institucions educatives, econòmiques, etc. I per acabar els nivells, ens trobem amb el *macrosistema*, que és el sistema que està més extern

però que alhora afecta en el seu desenvolupament, com són les creences religioses, la cultura, les circumstàncies socials i històriques.

Com he comentat en el paràgraf anterior, dins el desenvolupament de l'infant els contextos més importants i que s'inclouen en el primer nivell, segons Bronfenbrenner, són la família i l'escola. Hi ha d'haver una bona i fructífera relació entre ambdues parts per a un correcte desenvolupament integral de l'infant; és per aquest motiu, que un dels pilars que s'han de treballar és la comunicació entre tots dos per a un millor enteniment entre família i escola, fet que provocarà un millor aprenentatge de l'infant, més segur, estable i positiu.

Incidint en el tema dels contextos dels que ens parla en Bronfenbrenner, mestres de la Universitat de les Illes Balears, (Ferrer, M., Mir, M., Riera, M.A., 2008) van elaborar un capítol d'un treball en el qual parlen del que és la salut mental, i la necessitat d'educar i promoure aquesta durant l'etapa de la primera infància. Quan parlen de salut no només és refereixen a estar sa i no tenir malalties, sinó que també intervenen altres aspectes com per exemple una bona relació entre iguals i adults que afavorirà un bon desenvolupament integral de qualsevol persona. I tal i com elles diuen al document:

“Está comprobado que un niño bien atendido, satisfechas sus primeras necesidades físicas de alimentación, de higiene, de descanso regular, que reciba constante estimulación en un clima de afecto y relación positiva con otras personas, se desarrolla física e intelectualmente mejor que uno que está básicamente desatendido. Y paralelamente a la familia, otros centros de atención comunitaria contribuyen a crear el ambiente adecuado que propicia el desarrollo saludable del niño, es decir, que el niño crezca física, psíquica y emocionalmente sano” (Ferrer, M., Mir, M., Riera, M.A., 2008:4)

És a dir, la bona atenció dels infants per part tant de la família com de l'escola, afavorirà el bon desenvolupament integral del nin/a (cognitiu, social, físic i relacional). Aquest bon desenvolupament i la bona relació entre la família i l'escola, és a dir, els contextos de desenvolupament que anomena Bronfenbrenner, li ajudarà a gaudir d'una bona salut mental.

Per tant, des de l'escola o l'escoleta, s'han de cercar eines, recursos i/o estratègies que facilitin aquesta comunicació entre família i escola. I per què no aprofitar els canvis que pateix la societat i incloure les TIC dins el món educatiu, per tal d'afavorir aquesta

comunicació? Això és el que nosaltres hem volgut fer amb la introducció de noves eines de treball actuals i tecnològiques dins la rutina diària de l'escoleta, per tal de fomentar i crear un clima de seguretat i confiança cap a les famílies que ajudin al bon desenvolupament dels seus fills/es.

Mitjançant les TIC fomentem una bona relació entre els elements més importants del primer nivell per al desenvolupament de l'infant, ja que gràcies a la comunicació que es manté a través del sistema de missatgeria instantània, es poden resoldre dubtes, qüestions, inquietuds, que poden sorgir als familiars damunt la vida de l'aula, i en sentit contrari, informació que pot ajudar al professional a entendre les actituds, sentiments, comportament de l'infant que té davant.

### **3.3. Relació família – escola**

Com hem comentat anteriorment, és necessari crear un bon vincle afectiu entre infants i educadors per a un correcte desenvolupament dels infants. Alhora, s'ha de tenir en compte que tant el nucli familiar com l'escolar són dos principals contextos que formen part d'aquest desenvolupament i aprenentatge, i que per tant, ha d'haver una comunicació fluida i activa per ambdues parts per tal d'afavorir la creació de la personalitat de l'infant, i per tant, per a que pugui créixer com una persona sana i forta.

“L'escola és l'encarregada de promoure l'aprenentatge intencionadament, i els mestres, els professionals que se n'han d'ocupar. No té sentit, però, que s'intenti ignorar i/o bandejar tot el que els infants han après i continuen aprenent fora de l'horari i les parets escolars. Per tal d'optimitzar l'evolució dels infants, sobretot a les primeres edats, l'aprenentatge que es fa fora i el que es fa a l'escola haurien de tenir continuïtat, sense que es perdi l'especificitat de cadascun” (Benlloch, M., Feu, M.T., Sellarès, R., 2002:38)

Avui dia el prestigi dels mestres ha minvat en relació a anys enrere, i el que hem d'entendre és que ni l'escola ni la família per ells tots sols i de forma aïllada, poden donar els recursos que els infants necessiten. L'educació dels nins/es és una tasca compartida per les dues parts, les quals han de tenir confiança en l'altra, col·laborar i que tothom s'impliqui. Per això, s'han de crear vies de comunicació per afavorir l'escàs diàleg que avui dia se pot trobar.

Una eina per afavorir aquest diàleg i poder mostrar a les famílies el que es fa dins l'escola, i traient profit de les TIC, seria fer vídeos de la rutina diària de l'escoleta i enviar a les famílies per tal d'involucrar-les dins l'aprenentatge i no deixar-les de costat en la tasca educativa. Com diu Montserrat Pedreira (2003) "Y no olvidemos los vídeos, una herramienta clave para acercar la clase a los padres y madres que puede dar una imagen muy real de cómo funcionamos dentro del aula" (p. 42).

No obstant, primer s'haurà de crear un vincle afectiu i conrear una bona relació entre família i escola, gràcies a la confiança i seguretat i a la comunicació entre les dues parts, per tal d'afavorir el desenvolupament de l'infant. Un altre dels recursos que se pot emprar és deixar les portes obertes a les famílies per aconseguir aquesta confiança en l'equip educatiu i altres professionals que formen part de l'educació dels seus fills/es. Ja que tant la família com l'escola, són dues de les institucions més importants durant la vida dels infants. Ignasi Vila (2003) ho comenta en el següent paràgraf:

"La escuela infantil ha de ser una escuela de 'puertas abiertas' en la que las familias se sientan acogidas tal y como son y no se sientan 'juzgadas' por sus prácticas educativas (juicios que, por otra parte, acostumbran a utilizar premisas y creencias estereotipadas y llenas de prejuicios), pero, donde, a la vez, puedan discutir franca y abiertamente sobre su forma de entender la educación infantil y contrastarla con las prácticas educativas escolares. En este sentido, unas relaciones entre las familias y la escuela presidida por estos criterios devienen, a la vez, en una forma de apoyo tanto a las prácticas educativas escolares como a las familiares" (Vila, I., 2003:33).

Aquest aspecte crearà una estreta relació entre la família i l'escola, que ajudarà a entendre junts els canvis que tant la societat com els infants podran patir al llarg de la seva vida.

Si s'arriba a crear aquesta comunicació i complicitat entre ambdues parts, la tasca educativa serà molt més fàcil, possibilitarà la comprensió i responsabilitats, gràcies a la creació d'aquest clima de confiança i seguretat necessari per al complet desenvolupament de l'infant. L'escolta tant per família com per escola, i l'escolta dels infants serà fonamental per du a terme amb èxit aquest procés, tal i com comenta María Jesús Comellas:



“Y, recordando lo que decíamos en páginas anteriores, para que se pueda dar un clima de respeto y confianza, es preciso que existan previamente y de forma continuada un diálogo y una comunicación entre familia y escuela y que se busque la mejor manera de poder avanzar en el proceso” (Comellas, M.J., 2009:50)

També s’ha de comentar que a mida que els infants creixen, la comunicació entre la família i l’escola sembla que minva. Nosaltres partim amb avantatges perquè en el primer cicle d’educació infantil, les famílies pràcticament pateixen la primera separació dels seus fills/es i és un dels moments més importants, per tant estan molt més receptives i se preocupen molt més per l’educació dels infants. Això no vol dir que a mida que creixen se despreocupin dels seus fills, però és veritat que majoritàriament, la comunicació a mida que creixen els infants va minvant.

Per aquest motiu, crec que una bona eina per a aconseguir mantenir la comunicació entre les famílies i l’escola és la utilització de les noves tecnologies. S’ha de comentar que també podem parlar de les TIC com a eina d’aprenentatge, però sempre i quan es faci un ús responsable d’aquestes, ja que tot excés és perjudicial.

## 4. MARC PRÀCTIC

### 4.1. Context del centre

Abans de començar a fer l'anàlisi de les enquestes realitzades tant a les famílies com a l'equip educatiu de l'escoleta CEI Teringa de Palma, farem una petita introducció del context del centre i de la seva introducció dins el món de les noves tecnologies.

L'escoleta està situada a un dels llocs cèntrics i transitats de Palma, concretament al carrer Pau Piferrer, a prop de la Plaça Madrid, on també conflueixen els carrers Via Argentina, Rafael Rodríguez Méndez i Balanguera. Té fàcil accés per arribar, perquè en cinc minuts ens trobem, anant en cotxe, el Passeig Marítim i les Avingudes, i també en un parell de minuts ens trobem amb la via de cintura (sortida Puigpunyent). Amb això, es obvi que se troba a una zona cèntrica i amb facilitat d'accés per la gent que es desplaça des de fora del centre. A la vegada, i a només dos minuts caminant, se poden trobar moltes aturades d'autobús que comprenen molts dels destins coberts pel transport urbà.

El centre va obrir les portes a finals del mes de juny de 2006, amb quatre aules amb unes mides entre 30 i 35 m<sup>2</sup>, destinades a acollir infants a partir de 4 mesos fins a 3 anys, quedant distribuïdes en una aula de nadons, una d'1-2 anys, una altra de 2-3 anys i una d'usos múltiples. A part, contem amb una cuina on es prepara menjar casolà, i on la nostra cuinera és tant important com la resta d'educadores que dia a dia comparteixen vivències i experiències amb els infants. I no ens podem oblidar del corresponent pati i els seus racons de joc. Dos anys més tard, vam tenir la possibilitat d'obrir una aula nova, destinada a infants de 2-3 anys (quedant així dues aules d'aquesta edat).

La relació família – escola és un dels valors i trets més característics que l'escoleta pretén fomentar. No volem que l'educació dels infants sigui exclusivament donada per l'equip educatiu del centre, sinó que ha de ser una tasca compartida entre la família i nosaltres, per tant, hem volgut realitzar millores durant aquest curs per a ajudar a que aquesta tasca es realitzi de la millor manera possible.

Per aconseguir-ho, pensem que la plena confiança entre pares/mares i educadores és la clau, i aprofitant el continuo canvi i desenvolupament que pateix la societat amb la

introducció de les noves tecnologies, ens podem beneficiar d'aquestes per facilitar aquesta creació d'aquest vincle de confiança i seguretat.

#### **4.2. Abans de la introducció de les noves tecnologies i els inicis en aquest món**

Durant els dos primers cursos escolars (2006-07 i 2007-08), la informació que intercanviàvem entre la família i nosaltres es feia de manera verbal, tant en el moment d'entrada de l'infant o durant la sortida. Si qualche familiar s'oblidava de deixar dit qualche cosa, ens avisava mitjançant la línia fixa de telèfon, de la mateixa manera que les educadores feien en cas contrari.

Altres tipus d'informació com per exemple, properes reunions de pares, el canvi de menú, avisos de properes sortides, informació d'ajudes per part de l'Ajuntament, etc., el professorat s'encarregava de redactar-ho a ordinador, s'imprimia una còpia per a cada infant i en el moment de la recollida dels nins s'entregava a la família. Tot això avui dia, i gràcies a les TIC, ho podem evitar i alhora no malgastem tant de paper i cuidem el medi ambient.

L'escoleta treballa per projectes d'ençà que va obrir les seves portes, i una vegada aquest es donava per finalitzat, entregàvem un dossier a cada infant amb la informació que havíem descobert durant el recorregut del projecte, les imatges del què havíem viscut i les feinetes en paper que havíem treballat amb ell. Aquest recull era un material molt important que l'infant se'n duia a casa i que podia fullejar amb els pares o resta de familiars, veient i revivint el què havien viscut i descobert durant el projecte realitzat.

A partir del curs 2008-09, vam decidir crear un compte electrònic per a cada grup classe, amb el nom de cada grup (dofinsdeteringa@gmail.com, porioletsdeteringa@gmail.com, ferreretsdeteringa@gmail.com i tortuguesdeteringa@gmail.com), i que vam emprar per enviar bastant d'informació que abans entregàvem en paper, com el menú, informació de les festes de l'escoleta, etc. Alhora, les famílies també ens podien enviar informació (no urgent perquè no ho revisàvem cada dia o se feia després de la jornada laboral), i era una forma d'intercanvi entre la família i l'escoleta.

A més a més, mitjançant el correu electrònic, els dies que fèiem qualche activitat especial al centre (com la visita de qualche familiar, les festes tradicionals –els bunyols, Sant Antoni, carnestoltes, festes dels colors, festa de les flors-, etc.), enviàvem per mail les fotografies més representatives de l'esdeveniment. A part, a l'entrada de la classe hi havia una pissarra on les famílies podien llegir una petita descripció de l'activitat que havíem fet aquell dia (i així estaven assabentats del que es feia cada dia).

No obstant, aquest fet (enviar les fotos per mail) ens duia molt de temps, perquè havies de deixar els infants amb la mestra de suport mentre tu anaves a l'ordinador del despatx (l'únic que en aquell moment disposava de connexió a Internet), passar les fotografies de la càmera a l'ordinador, triar les imatges que volies enviar, reduir-les de mida per a poder-les adjuntar a un correu i enviar-les a les famílies. I això multiplicat per les quatre classes.

Durant el curs passat (2013-14) i per motius d'organització interna, la tutora de la classe dels Poriolts (1-2 anys), acabava la seva jornada laboral a les 13 hores. Aquest fet feia que en el moment de les sortides (a partir de les 15 hores després de fer la migdiada), ella no hi fos present. La mestra de suport s'encarregava d'aixecar els infants després de la sesta i tenir-los preparats, i en el moment de la sortida transmetia a les famílies com havia anat el dia (tal i com li havia dit la tutora).

Per aquest motiu, la tutora va proposar la creació d'un grup de Whatsapp per a poder intercanviar informació de forma més directa i personal dels seus alumnes cap als pares i mares, creant un vincle molt més estret amb les famílies. Primerament va fer arribar al claustre la idea, i es va decidir que si totes les famílies estaven d'acord i volien participar, es faria. La nova proposta es va transmetre als pares i mares i tothom va estar d'acord en crear el grup, i gràcies a ell, la tutora podria continuar mantenint una bona relació amb els progenitors sense estar present en el moment de la sortida.

No obstant, es va deixar clar durant la reunió de pares de principi de curs, que el grup era un mitjà més per intercanviar informació i només s'empraria per a enviar informació, vídeos i fotografies del què es feia dia a dia a l'escoleta. En el cas específic d'un infant en concret, la mare o pare o la tutora xerrarien per conversa privada, per tal de respectar la intimitat i no haver de molestar a la resta del grup. De la mateixa forma que es va dir que

el grup no era per enviar fotografies d'acudits o de coses que s'envien en grups de caire més personal (grups d'amics, familiars, etc.).

Aquest fet va fer que entre la mestra i els pares començà a establir-se una relació molt més propera i estreta, i a més a més, va fer que la relació entre les famílies fos més estreta, arribant fins i tot a fer noves amistats entre ells.

Una vegada finalitzat el curs escolar i avaluant com havia anat la incorporació del Whatsapp en la rutina diària, es va proposar com a novetat de cara al curs vinent crear-ne un per a cada classe, per tal d'afavorir aquesta relació, establir més aviat el vincle de seguretat i confiança entre família i escola, per així afavorir un millor desenvolupament de l'infant.

A més a més, vam decidir introduir les tabletas en el dia a dia (inversió d'una tableta per cada classe a càrrec del centre), de manera que ja no feia falta emprar les càmeres fotogràfiques per fer captacions d'imatges, sinó que mitjançant la tableta, podies fer la foto o gravar vídeos directament. Aquest fet ens ha duit a canviar la forma d'entrega dels dossiers una vegada finalitzat el projecte, ja que, en lloc d'entregar-ho tot en paper amb les imatges impreses com anteriorment fèiem, a partir d'aquest curs hem fet un muntatge de vídeo per cada projecte, intercalant imatges i vídeos de tot el procés de descoberta i experimentació, amb textos explicatius del projecte. I el que hem continuat donant en paper han estat les petites feinetes que els infants han fet a mà. Així els infants a casa seva es poden veure en el vídeo revivint el què han fet a l'escoleta, i alhora poden compartir aquest moment amb la família mentre els hi expliquen (els més petits a la seva manera) el què han fet i han descobert.

En referència a la informació que enviem via e-mail, encara continuem enviant, ja que n'hi ha que pot ser molt llarga i/o complicada d'explicar via Whatsapp, i una vegada que és transmesa als correus de les famílies, les mestres envien un missatge al grup - classe dient que han enviat per correu electrònic tal informació, o tal document, i que per favor el revisin.

### 4.3. Anàlisi enquestes de les famílies

En aquest apartat analitzaré i faré una valoració de les respostes que les famílies van transmetre mitjançant l'enquesta que els hi vaig passar (annexo 1), per tal de veure quin és el seu grau d'acceptació de la introducció de les noves tecnologies dins el món educatiu, i més concretament, dins el dia a dia de la rutina de l'escoleta on deixen el seu infant.

En el començament de l'enquesta vaig fer un petit escrit (perquè hi ha famílies que no sabien que estic estudiant el GEDI), explicant la meva situació com a estudiant de la Universitat de les Illes Balears i donant a conèixer el tema triat per al meu treball de fi de grau. Els demanava la seva ajuda, i que me tornessin l'enquesta omplerta a la mateixa adreça de correu electrònic, agraint-los la seva ajuda i el seu temps. En els annexos es troben adjuntes totes les enquestes contestades amb les quals he pogut fer l'anàlisi, per tal de contrastar les respostes.

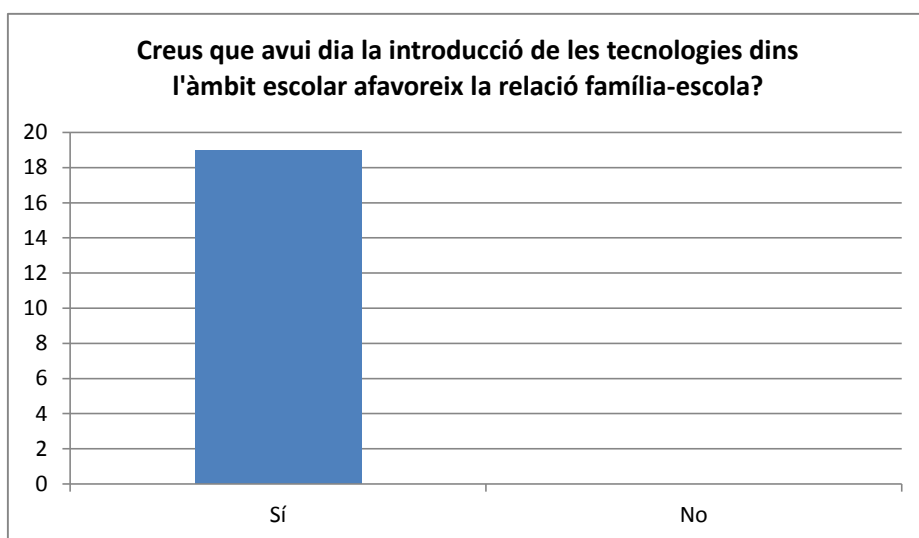
Vaig enviar l'enquesta a les 49 famílies dels infants que tenim a l'escoleta aquest curs i me van contestar el pare o mare de 17 infants, i la mare i el pare d'una nina. Així doncs, van retornar l'enquesta omplerta 18 famílies (19 enquestes comptant la contestada per mare i mare), en el termini de tres setmanes.

A continuació, exposaré les preguntes de l'enquesta i aniré fent una valoració de totes les respostes, mitjançant els comentaris que les famílies han expressat.

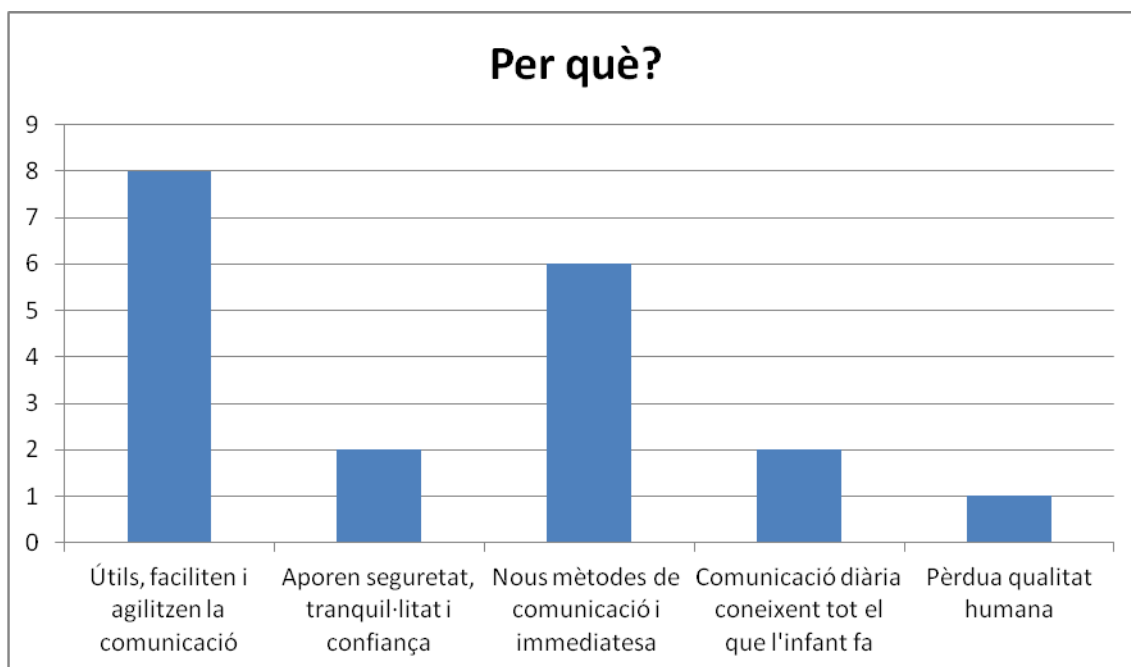
#### Qüestionari

- 1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**
- 2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**
- 3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**
- 4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**
- 5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

## Pregunta número 1



Com es pot observar en el gràfic, totes les famílies enquestades van contestar afirmativament a la pregunta de sí les tecnologies afavoreixen la relació família – escola.



A la segona part de la pregunta, demanant el per què de la seva resposta, ens trobem amb diferents opinions però totes relacionades i que tenen un nexe comú: afavoreixen la relació família – escola. Moltes mares i pares troben que la introducció de les noves

tecnologies dins l'àmbit escolar serveixen per aportar seguretat, tranquil·litat, proximitat, confiança a la relació entre les dues parts, alhora que faciliten i agilitzen la comunicació pels dos costats, fet important que s'ha comentat al marc teòric.

Mitjançant les TIC se pot fer un traspàs d'informació més ràpid, que permeten nous mètodes de comunicació, noves relacions i canals de comunicació personals, gràcies a la possibilitat de mantenir una comunicació més fluida que al mateix temps afavorirà una relació més propera entre la família i l'escoleta.

També han tingut en compte que les TIC poden fer perdre el contacte i les relacions personals, per tant, no s'ha d'abusar i s'ha d'intentar mantenir aquest contacte de caire personal entre les dues parts, ja que es podria arribar a perdre qualitat en les relacions humanes. No obstant, tenint en compte que des de l'escoleta valorem molt aquesta relació, sempre intentem que no només hi hagi un contacte amb les famílies via Whatsapp o adreça electrònica, i tenim clar que aquesta eina és una ajuda a fomentar i millorar aquesta relació, sense perdre en cap moment les relacions personals.

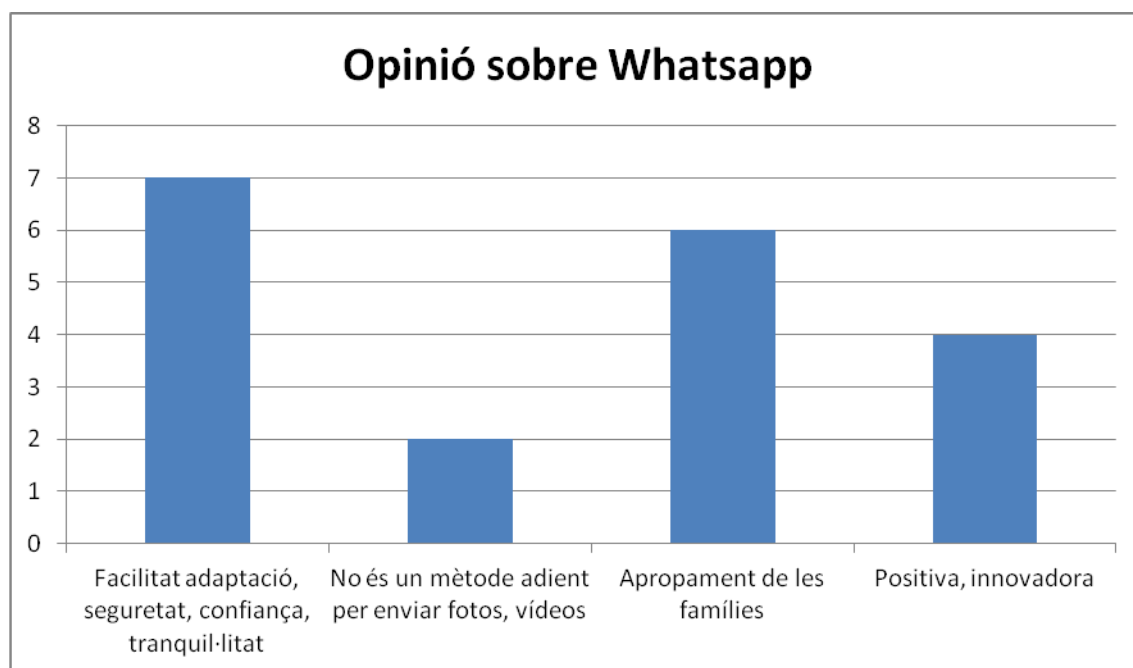
Altres respostes que es poden analitzar de les enquestes, són que mitjançant les fotografies i els vídeos que s'envien als pares del què els seus fills/es estan fent durant el temps que passen a l'escoleta, els hi serveixen per saber el què fan durant la seva absència, els hi donen la sensació que no es perden tant de l'evolució del seu infant, i alhora, faciliten que després a casa puguin continuar treballant com estan fent a l'escoleta.

A més a més, és una eina molt còmoda i pràctica per els pares i mares que per tema d'horari de feina incompatible amb l'horari escolar del seu fill, no veuen a la mestra, i aprofiten aquest mitjà per mantenir la comunicació i poden informar-se de l'evolució del seu nin/a. No obstant, això no vol dir que evitin veure a la mestra personalment, ja que sempre procurem fer reunions per intercanviar informació, dubtes, però sí que facilita la comunicació quan per motius laborals no poden anar a l'escoleta.

I un darrer punt a comentar és que els infants nascuts en aquests darrers anys són infants que ja han nascut dins la nova era digital i que han de convida amb ella, són nadius digitals, i no coneixen altra societat, estan envoltats en tecnologia. Per tant, és el futur que ens espera i l'hem d'acceptar, sempre i quan no abusem i controlem l'ús que es fa, fet que tenim present des de l'escoleta.



## Pregunta número 2



En referència a la pregunta que demana quin és l'opinió de les famílies davant la introducció del Whatsapp per fer arribar informació, majoritàriament han contestat de forma positiva a la novetat realitzada durant aquest curs, encara que hi ha un parell de famílies que opinen el contrari.

Entre els que opinen que ha estat una novetat molt positiva, han donat respostes de tipus que afavoreix la relació entre la família i l'escola, s'aconsegueix un seguiment més proper, ara se senten participants del desenvolupament del seu infant mitjançant la reproducció dels vídeos i visionat de les imatges que reben, que es permet fer un seguiment més proper del que fan els seus fills i al mateix temps, permet poder fer un feedback amb ells. La gran majoria comenta que els hi serveix per formar part, sense estar-hi presents, dels descobriments que fan els seus reis i reines de la casa, i qualcú afegeix que sense Whatsapp, s'haguessin perdut aquests moments.

El fet d'enviar els vídeos i les imatges també afavoreix la relació entre les famílies, ja que comencen a conèixer als companys dels seus fills/es i en el moment de la recollida es dirigeixen en aquests infants pel seu nom i fins i tot, poden comentar alguna cosa que

hagin vist que ha fet durant el dematí. Això dóna reconeixement a l'infant i fa que sigui i es senti important, tant el seu fill/a com els companys.

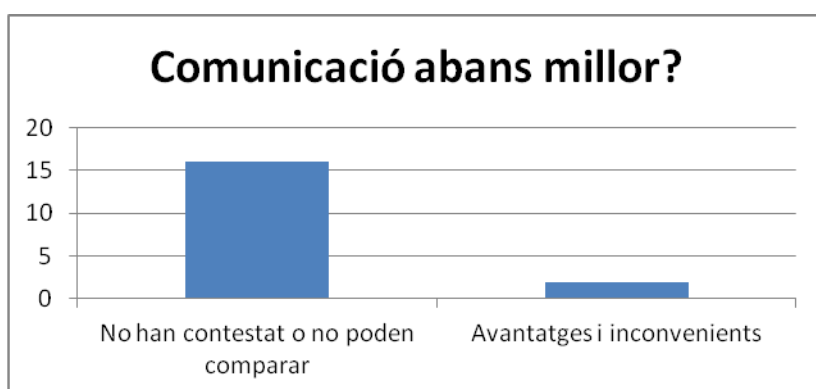
Altres famílies han comentat que la novetat afavoreix el desenvolupament del procés d'adaptació, ja que poden estar en contacte durant aquest delicat temps tant per pares i mares com per infants. És una eina que els hi transmet confiança i seguretat, a part de rapidesa i utilitat per tenir pràcticament en temps real informació del seu infant. Al mateix temps, els pares poden compartir els petits assoliments que realitzen a l'escoleta, com les primeres passes, primera vegada que mengen amb la cullera tot sols, la festa d'aniversari, etc., i no queden exclosos d'aquests moments importants per a l'infant i per a la família.

Per contra, hi ha famílies que troben que el Whatsapp no és l'eina més adequada per fer arribar imatges i vídeos ja que fa més difícil el seu emmagatzament, satura el mòbil, i pot haver-hi informació que es pot perdre pel camí entre els comentaris que fan les famílies en el grup. Al mateix temps, ens trobem una família que diu que és una forma de sabre que han rebut la informació donada.

Majoritàriament fan una bona valoració de la introducció del Whatsapp dins la rutina diària, facilita la comunicació, mostra les activitats i la interacció que els infants duen a terme a l'escoleta, és una bona eina per la innovació però sempre tindrem en compte que s'ha de fer un bon ús d'aquesta.

### Pregunta número 3

La intenció d'aquesta pregunta era veure si mitjançant les TIC, les famílies que han tingut infants quan no les empràvem com ho fem actualment, han trobat canvis o si la comunicació que rebien abans era millor que ara.



No han contestat totes les famílies que han tingut germans en el nostre centre anys enrere, però els que han contestat han comentat que s'han trobat amb avantatges i inconvenients.

Quasi tots estan contents amb el canvi a l'hora de mostrar el que hem treballat amb els projectes, i comenten que estan satisfets amb el DVD que els hi donem quan el projecte s'acaba. De la mateixa forma que estan entusiasmats amb el DVD de final de curs, en el qual poden veure un muntatge de molts dels vídeos que hem fet des de principi de curs fins el final, de tal forma que poden veure l'evolució dels seus fills, com han crescut, com se relacionen i com comparteixen aquests moments amb els altres i els adults.

En referència al dossier que abans entregàvem una vegada finalitzat el projecte, hi ha una família que comenta que ho enyora perquè quan ho mirava a casa amb el seu fill passava una estona mantenint una relació molt íntima i privada amb ell, compartien un temps molt important fullejant el dossier i mirant i gaudint del que veien, i que amb el DVD no és el mateix, però alhora, el nou suport els hi agrada molt i és una altra manera de passar temps amb el seu fill.

Una altra família que no va dur el germà al centre ha volgut donar la seva experiència de l'altra escoleta on anava i comenta que empraven l'agenda, però que ella quasi mai la consultava, ja que la informació més important que havia de saber li feien arribar per telèfon o directament en persona quan recollia al seu fill. Per tant, si se compara amb la manera de fer arribar la informació a les famílies com ho fèiem nosaltres abans, prioritza la relació en persona i es fa en el moment de l'entrada o sortida com nosaltres fèiem (i fem).

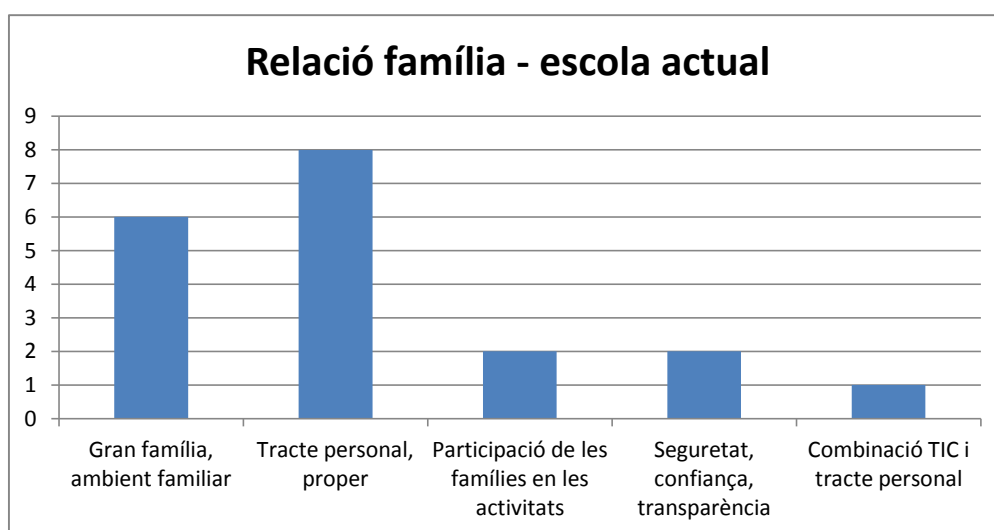
També trobem una família que comenta estar contenta amb el DVD però que les fotografies i vídeos poden arribar a col·lapsar el mòbil. Per contra, uns pares diuen que d'aquesta forma tenen més ràpidament aquest material i el poden consultar de forma més immediata, ja que quan se feia via e-mail, de vegades costava encendre l'ordinador per veure el que s'havia enviat i per tant, la informació tardava uns dies en ser revisada.

#### **Pregunta número 4**

El tema de la pregunta número quatre és valorar el què més agrada a les famílies de la relació que l'escoleta té amb ells avui dia. Com he comentat a un dels punts anteriors, un

dels trets i valors principals que es treballen a l'escoleta és la relació família – escola, i de forma general és el que les famílies han contestat a les enquestes. Fan una valoració molt positiva de la relació entre les dues parts, arribant inclús a dir que es senten representats com “una gran família”, cosa que des de l'equip educatiu del centre sempre hem volgut arribar a aconseguir.

Volem que els pares tinguin nom propi i poder dirigir-nos a ells sense haver de dir “papà de ....” o “mamà de ....”, i això ho aconseguim amb l'estreta relació que conreem des del començament de l'infant a l'escoleta. Aquest tracte individualitzat que donem s'ha vist reflectit a les respostes que han donat les famílies. Elles cerquen aquesta seguretat, proximitat, confiança, cura, comunicació..., i tot això ho troben a l'escoleta gràcies al tracte personal i especial que els hi donem a cada una d'elles, la utilització de les noves tecnologies i el fet que les portes del centre sempre romanguin obertes per ells.



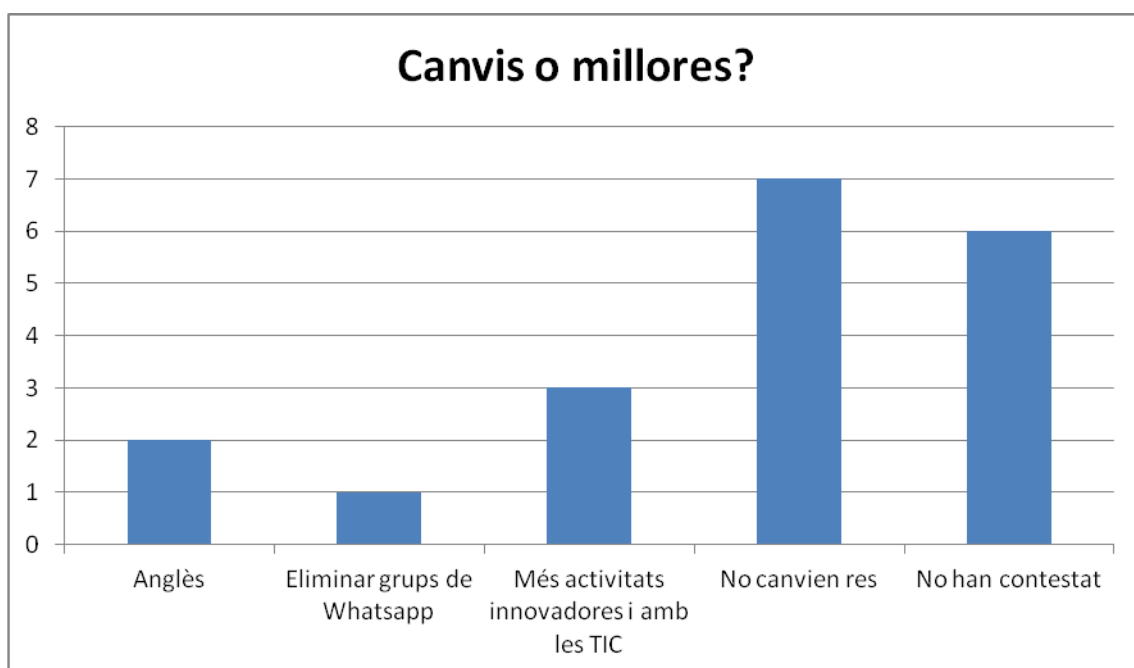
Els aspectes més valorats per les famílies avui dia són el tracte humà, l'ambient de tranquil·litat, seguretat, estima i transparència que es respira quan estàs dins el centre, la quantitat de comunicació que es rep, i el fet de deixar-les participar en el dia a dia i en les activitats.

I tal i com una família ha comentat a la seva enquesta, la combinació de la part personal, la relació directa amb els familiars i la introducció de les TIC per afavorir la

relació entre ambdues parts, és la clau i/o els mitjans per una bona relació entre família – escola.

### Pregunta número 5

Per acabar d'analitzar i valorar l'enquesta enviada a les famílies, a la darrera pregunta demanava sí trobaven que s'havia de fer algun canvi o millora. La qüestió anava en referència al tema de la introducció de les noves tecnologies, tema de l'enquesta i del TFG, i ha hagut famílies que han contestat sobre aquest tema i sobre millores i/o canvis en altres aspectes del centre. Suposo que una definició més clara a l'enunciat de la pregunta hagués deixat més tancada la possible resposta, no obstant, al mateix temps també ens servirà per fer l'avaluació de fi de curs i creació de noves propostes de canvi de cara al curs vinent.



Moltes famílies han comentat que sempre se pot millorar o canviar coses, i de fet és recomanable, ja que tot se pot millorar. Evidentment, l'educació és una assignatura que mai queda estancada, o millor dit, que mai volem deixar que es quedi estancada, i per tant, sempre se poden anar fent i introduint petits canvis, millores, propostes noves per a una millora qualitat i quantitat del procés d'ensenyament i aprenentatge.

Referent a l'objectiu de la pregunta, ha hagut una família que ha tingut una opinió negativa vers la utilització de les TIC, i més concretament del grup de Whatsapp.

Directament, ha comentat que eliminaria el grup per diferents raons: no respectar horaris, no respectar l'objectiu principal, i possible pèrdua d'atenció dels infants.

Analitzant les raons que exposa, potser per part de l'equip educatiu s'hauria de tornar a recordar quin era l'objectiu principal a totes les famílies per tal d'evitar massa comentaris sense sentit dins el grup; també crec que s'ha arribat a aquest punt perquè hi ha una molt bona relació entre tots, o quasi tots, els pares i mares que el conformen i per tant, no només és una relació entre família i escola, sinó que s'ha format una relació d'amistat i comporta un altre tipus de relació i comentaris.

Referent a la possible pèrdua d'atenció dels infants, comentar que des del claustre es va deixar clar que totes les imatges, fotografies i/o vídeos que s'enviessin via Whatsapp abans d'arribar a les famílies havien de passar un filtre, per tant, es necessita atenció i temps per dur-ho a terme i no es realitzarà en moments que la mestra estigui tota sola amb els seus alumnes. D'aquesta forma, s'empra el temps de la migdiada o en moments que hi ha la mestra de suport a l'aula per poder fer un visionat previ abans d'enviar a les famílies.

Una altra solució que es va comentar a la reunió de pares de principi de curs per a les famílies que no volien estar al grup per la quantitat de missatges que es generen, és la possibilitat d'enviar la informació rellevant en missatge privat i així poder deixar el grup i al mateix temps estar informats de la mateixa manera que la resta. Seria una opció per a les famílies que no volen o estan en contra de la utilització del Whatsapp (només una família segons les enquestes contestades).

Per contra a aquests darrers comentaris, dir que s'ha trobat una altra família que opina que el Whatsapp s'hauria d'activar més, de la mateixa forma que la pàgina web i la xarxa social Facebook (on anem pujant vídeos i fotografies de les activitats que anem realitzant –amb el consentiment dels pares que volen-). S'hauria de comparar quin nivell de moviment d'arxius hi ha entre un grup o un altre (són dues famílies de dues classes diferents), per tal de saber que consideren uns que són poques imatges, vídeos i/o informació, i que consideren que serien moltes; ja que tal vegada, és una opinió més objectiva segons la persona en qüestió.

També hem trobat famílies que opinen que els darrers dos anys han estat plens de canvis i millores i fan una valoració positiva, i d'altres que recomanen seguir cercant alternatives per a la innovació a través de les TIC.

De les respostes donades que no tenen a veure amb el tema principal del treball, un parell de famílies en parla de la importància de la llengua anglesa. Una d'elles (primer any que ha començat a l'escoleta) en parla que l'anglès és molt important i que desconeix si se fa o no. Comentar que des de la classe de nadons s'introdueix aquesta llengua de menor a major grau, el primer any cantant cançons fins a arribar al darrer any abans d'anar a escola, a fer activitats en anglès. Per tant, amb aquesta família ha hagut una manca d'informació referent en aquest tema. L'altra família, en canvi, dóna l'enhorabona per la forma de fer la introducció de la llengua anglesa en la vida dels infants.

Una darrera opinió sobre millores a fer (fora del tema que ens interessa en aquest treball), la trobem amb una família que comenta que fomentaria més les activitats on participen totes les famílies del centre, com per exemple, la que es va realitzar el dia del llibre. Aquell dia es va realitzar un mercadet al pati on es podien fer intercanvis de llibres entre les famílies. Va ser una horabaixa molt divertida on les famílies es podien trobar i conversar, compartir experiències amb els altres i passar una estona en bona companyia.

### **Conclusions de l'enquesta per a les famílies**

A nivell general, es pot comentar que la gran majoria de pares i mares està d'acord amb la utilització de les noves tecnologies dins l'àmbit educatiu, i més concretament, amb la utilització del Whatsapp dins la vida diària del centre. No obstant, sempre s'ha de tenir en compte que no s'ha d'abusar i que s'ha de fer un bon ús d'elles, i això des de l'equip docent del centre ho té present i està d'acord.

Se pot extreure d'algunes de les enquestes que famílies que estan en contra o que no accepten del tot les TIC, al mateix temps opinen que són una eina que està a l'ordre del dia, que faciliten i agilitzen la comunicació i milloren la relació entre la família i l'escola, i veuen que és una innovació important. Per tant, les TIC són eines que poden ajudar a crear aquest vincle de seguretat i confiança entre ambdues parts necessàries per tal d'afavorir el millor desenvolupament cognitiu, social, físic i emocional de l'infant, d'una forma més senzilla i natural.

#### 4.4. Anàlisi enquestes de les mestres

En aquest darrer apartat del punt 4, faré una valoració de les respostes que les mestres de l'escoleta (annexo 2) van transmetre, per tal de contrastar les dues parts que participen en l'aprenentatge de l'infant. Perquè si es fa una recollida de l'opinió de les famílies, també s'ha de recollir la de l'escola per tal de contrastar i veure si opinen de la mateixa forma.

Per aquesta raó, es va realitzar una enquesta amb preguntes semblants a les que es van passar a les famílies, i les van respondre 4 mestres de l'escoleta: les tutores de tres de les quatre aules que hi ha i la mestra de suport (la tutora de la quarta aula soc jo).

Aquestes són les preguntes de l'enquesta per a què contesti l'equip educatiu del centre:

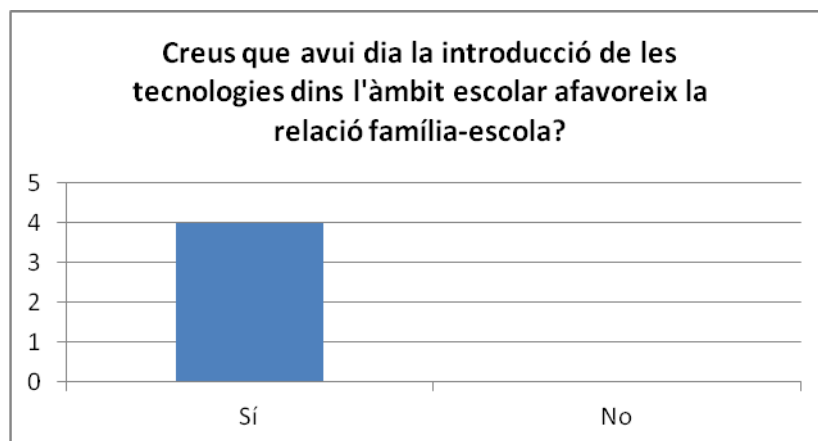
- 1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**
- 2. Durant el curs passat vam introduir el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...) a les famílies d'una de les classes de l'escoleta, i veient la bona resposta per part de les famílies enguany ho hem fet amb tots els grups. Quina és la teva opinió sobre aquesta novetat?**
- 3. Quines avantatges i/o inconvenients creus que ha aportat el sistema de missatgeria instantània en referència a anys anteriors? Creus que la comunicació i/o informació que els pares i mares rebien abans era millor que ara? Per què?**
- 4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta manté amb les famílies a hores d'ara?**
- 5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora? En cas afirmatiu, quins?**

#### Pregunta número 1

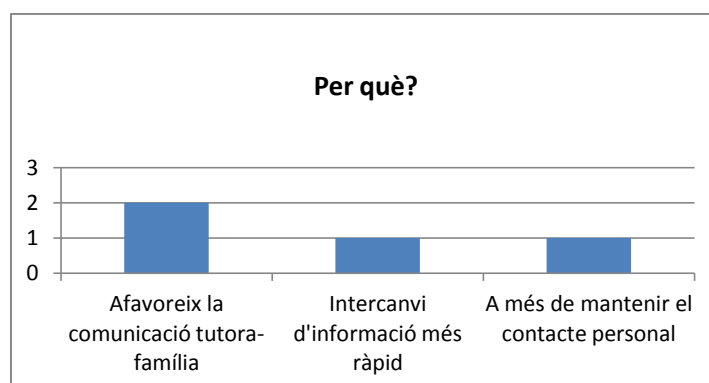
Totes les respostes de les mestres a la pregunta de si les noves tecnologies afavoreixen la relació família – escola han estat afirmatives. Totes creuen que la introducció de les



noves tecnologies dins l'àmbit educatiu afavoreixen aquesta relació, fent un bon ús i sense perdre el contacte personal directe amb les famílies.



Per què? Perquè aquesta novetat ens facilita la comunicació amb les famílies i a l'inrevés, a part de fer la relació més propera i afavorir que la comunicació família – tutora sigui diària. Alhora fa que l'intercanvi d'informació sigui molt més ràpida.

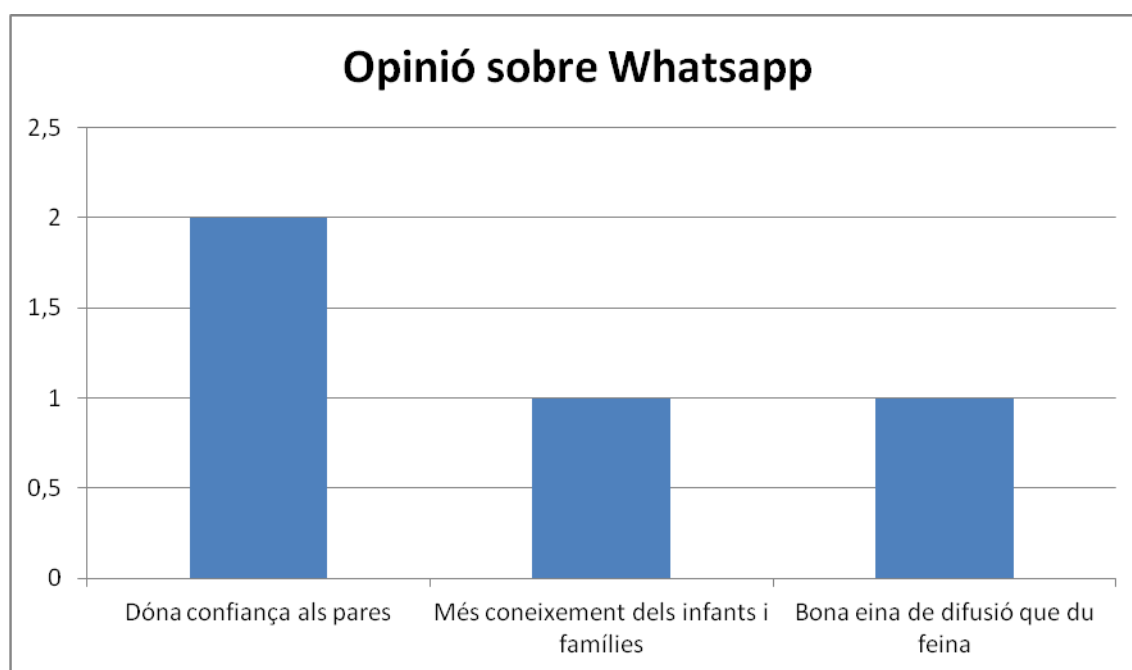


Se pot extreure de les respostes que gràcies a les noves tecnologies pots transmetre tranquil·litat i seguretat a les famílies, sobretot durant el procés d'adaptació, ja que mitjançant els vídeos, fotografies i comentaris que puguis intercanviar amb elles durant els primers dies dels infants al centre, afavoriran i augmentarà la confiança i tranquil·litat dels pares i mares. Alhora, aquests transmetran els mateixos sentiments als seus fills, aportant que el procés d'adaptació sigui molt més curt i més enriquidor gràcies a la creació d'aquest vincle de seguretat i confiança que s'està creant entre família i escola.

Comparant les respostes de les mestres amb les respostes dels pares i mares, es pot veure que ambdues parts coincideixen en bastants aspectes i tenen moltes opinions semblants. Els dos costats pensen que faciliten, agilitzen i afavoreixen la comunicació entre família i escola, que és una comunicació pràcticament diària, que fa que la relació entre els dos sigui més propera i que aporten tranquil·litat, proximitat i confiança a les famílies, sempre i quan es faci un bon ús i al mateix temps, es continuï mantenint la relació directa entre pares, mares i mestres.

### Pregunta número 2

En referència a l'opinió que tenen de la novetat d'introduir el Whatsapp per fer arribar informació a les famílies, també opinen de manera semblant, ja que totes tenen una resposta positiva.



Totes opinen que el traspàs d'informació a les famílies de vídeos, fotografies i informació mitjançant el Whatsapp dóna als pares i mares confiança en la persona i resta de personal que està amb el seu fill/a mentre ells fan feina. Es un bon mitjà de comunicació. Al mateix temps, a les mestres també els ajuda aquest sistema per a conèixer una mica millor a les famílies, ja que estableixen un altre tipus de vincle amb ells, molt més personal, que facilita la relació entre la família i l'escola.

No obstant, aquest sistema s'ha convertit en un nou sistema d'enregistrament i documentació, fet que pot implicar una feina extra en la nostra tasca educativa. Encara que amb una mica de temps, es podrà treure profit d'aquesta nova tècnica per comunicar i documentar els nous aprenentatges dels infants.

Per una de les mestres el canvi en la comunicació ha estat absolut i positiu, perquè té molta més confiança, comunicació i coneixement de la família i de l'infant gràcies a la utilització del Whatsapp. La comunicació és diària i molt més freqüent. A més a més veuen com les famílies estan agraïdes amb aquesta novetat.

Les famílies en aquesta segona pregunta també opinaven de forma molt semblant, perquè moltes d'elles comentaven que la novetat és molt positiva i que es senten molt més tranquil·les i segures després de veure la reacció dels seus fills a través dels vídeos i/o imatges que reben.

### **Pregunta número 3**

En aquesta tercera pregunta, la qual fa referència a les avantatges i/o inconvenients que les mestres creuen que ha aportat el Whatsapp en referència a anys anteriors, dir que totes coincideixen en que tot són avantatges. Aquest sistema afavoreix la comunicació, és molt més ràpid i sobretot molt més còmode. Abans la informació es transmetia amb menys velocitat i de vegades només se feia amb la necessària. Inclús una mestra comenta que quasi sempre era més informació de l'escola cap a la família que a l'inrevés. Per a les famílies que no coincidien amb l'horari de la mestra la comunicació era mínima, cosa que actualment no es dona el cas.

També coincideixen en què la informació que rebien abans les famílies era més o manco la mateixa que a hores d'ara, encara que era diferent, tal vegada no tan personal. En canvi ara, tenen molta més informació i el procés de comunicació és molt millor ara que no abans. Encara que per exemple, continuem emprant el correu electrònic per enviar segons quina informació.

Un inconvenient que una de les mestres ha comentat, és que pot ser possible que compartir informació a través d'aquest canal de vegades pot dur a males interpretacions o

mals entesos que s'han d'aclarir pel bé de les relacions. I per tant, hem d'evitar deixar de costat la comunicació en persona i directa amb les famílies.

#### **Pregunta número 4**

El que més els hi agrada a les mestres de la relació que l'escoleta manté amb les famílies avui dia (de manera general) és la confiança que existeix entre les dues parts. En general opinen que aquesta confiança fa que la relació sigui molt més propera, enriquidora i estreta, afavorint un millor desenvolupament de l'infant i una millor feina per part dels professionals.

Un altre fet que els hi agrada és la bona relació que mantenen mestres amb pares i mares, i la facilitat que tenen per deixar participar a les famílies en les activitats mantenint les portes obertes per a tothom. Un fet que dóna transparència a la feina que es fa dins el centre i dins l'aula, i que les famílies també poden veure gràcies als vídeos que s'envien mostrant el nostre dia a dia.

Es podria dir que les famílies han coincidit també bastant en aquest apartat, dient que la relació de confiança que s'arriba a aconseguir entre ambdues parts afavoreix molt la comunicació i el quefer diari. La plena confiança de les famílies en les mestres i les mestres en les famílies, fa que sigui un binomi potent per aconseguir un infant capaç d'estimar, créixer, autònom, curiós, participatiu, capaç d'equivocar-se i rectificar, solidari, respectuós, i molts d'adjectius que facin que aquest nin/a arribi a ser una persona activa i competent, que es sàpiga adaptar a tots els possibles canvis i obstacles que se pugui trobar al llarg de la seva vida.

#### **Pregunta número 5**

En aquesta darrera pregunta del qüestionari, la que demana si troben que són necessaris canvis o millores, algunes de les mestres opinen que sempre hi ha l'opció de millorar però que a hores d'ara, estan contentes i d'acord amb el funcionament del centre i es queden amb les mostres d'agraïment dels pares. Amb l'alegria que transmeten quan venen a deixar i a recollir als seus infants i demostren a les mestres que estan contentes veient la felicitat del seu fill/a.

També els hi agrada la relació que actualment es manté amb les famílies, essent de caire molt familiar i personal, la confiança que es transmet i la bona feina que es fa.

Una de les mestres comenta que tal vegada en lloc de fer canvis, seria fer una mica d'aclariments per futurs cursos escolars en referència a la utilització del Whatsapp de grup, com per exemple, i com comentava al mateix punt de les enquestes de les famílies: explicar des del començament diferents normes per la seva utilització per tal d'evitar molts de comentaris dins el grup. Com també se podria oferir a les famílies que no vulguin participar en el grup, que tota la informació important que succeeixi durant el dia i/o que s'hagi de transmetre, se realitzi a través de conversa privada entre aquest pare o mare i la mestra, per tal d'evitar a aquesta família els missatges del grup.

També es podria tornar a explicar que tot el material que és enviat per aquest canal prèviament passa per un filtre, per tant, en el moment que es realitzen els vídeos o les fotografies, la mestra està pendent alhora dels infants i no els deixa sense vigilància. Es parteix que per davant de tot l'infant és el protagonista de l'aprenentatge i per tant, respectarem el seu ritme i estirem pendents en tot moment d'ells.

### **Conclusions de l'enquesta per a les famílies**

Per concloure amb les opinions de les mestres sobre la introducció de les noves tecnologies dins el món educatiu, aquestes estan d'acord amb la utilització de les TIC en la vida de l'aula.

Ens hem d'adaptar a les noves formes de viure i a les noves eines que ens arriben, per tant, haurem d'anar evolucionant i aprenent del dia a dia, acceptant les noves tecnologies i que els infants que tindrem a les aules a partir d'ara estan nascuts en l'era digital, per tant hem de treure suc a tot el que ens envolta per millorar molt més la relació entre la família i l'escola per a un millor desenvolupament dels infants.

Aprofitarem la incorporació de les noves tecnologies dins l'àmbit educatiu per raons com:

- per afavorir la relació família – escola,

- perquè hi ha més rapidesa en la creació del vincle de seguretat i confiança entre ambdues parts,
- perquè són noves eines per enregistrar activitats i alhora, nous sistemes de documentació que ens serviran per poder fer autoavaluacions de la nostra tasca educativa,
- perquè la facilitat per comunicar-nos amb famílies que tenen poca disponibilitat laboral per assistir a l'escoleta a recollir el seu infant,
- perquè ens serveixen per captar moments espontanis i extraordinaris de la vida dels infants que després se podran compartir amb les famílies i així ells també gaudiran d'aquests moments que han viscut i experimentat a l'escoleta,
- perquè sobretot, i el punt més important de tots, que gràcies al vincle de tranquil·litat, seguretat i confiança creat entre la família i l'escola, l'infant gaudirà d'un bon desenvolupament cognitiu, social, físic i emocional.

## 5. CONCLUSIONS

Com a primera conclusió i comparant les respostes dels participants de les dues enquestes (famílies i mestres), es pot dir que tots els enquestats confien en la introducció de les noves tecnologies com a mitjà per afavorir la relació família i escola, ja que la immediatesa del sistema ajuda a afavorir la comunicació entre ells, i no només per part de l'escola cap a les famílies, sinó que també hi ha un intercanvi de les famílies cap a les mestres, formant un vincle de seguretat i confiança favorable per a un correcte desenvolupament de l'infant i el context en el qual es desenvolupa.

Es podria dir que amb la introducció de les TIC, i més concretament del Whatsapp, hem aconseguit crear una relació molt més propera entre família i escoleta, s'ha tardat manco temps en aconseguir crear a quest vincle tan necessari per l'aprenentatge de l'infant. S'ha aconseguit un dels objectiu que vol aconseguir Teringa, que sigui una petita gran família, que tothom se conegui, que tots els infants es coneguin i que els pares coneguin els altres infants. Que com normalment sol passar, quan un pare o mare entri a una classe, els infants sàpiguen de qui és el pare o mare.

També s'ha de comentar que el volum d'imatges i vídeos que es passen a les famílies també dependrà del caràcter de la tutora del grup, perquè no és el mateix una mestra més jove i més familiaritzada amb les noves tecnologies que una mestra més major que no pot controlar del tot aquest sistema; i a l'inrevés. La qüestió és que hem d'aprofitar les TIC per traspasar informació en els dos sentits de la relació per donar seguretat, confiança, tranquil·litat i benestar a les famílies, i que aquestes alhora li transmetin als seus fills/es per així aconseguir que la seva estada a l'escoleta sigui plaent i harmoniosa.

Com a segona conclusió dir que abans de la introducció de les noves tecnologies en el dia a dia de l'escoleta, la informació que les famílies rebien era pràcticament la mateixa, no obstant, actualment, la recepció d'aquesta és molt més ràpida que abans. La comoditat, o per alguns pares inconvenients, de poder mirar el correu electrònic en el mòbil, afavoreix que aquesta informació sigui rebuda de forma més immediata que quan havien de veure el correus electrònics a l'ordinador. Abans, tal vegada no s'encenia l'ordinador en uns dies i la recepció de qualsevol informació (fotos, vídeos, circulars...) es feia més endavant de la data d'enviament, per tant, se pot dir que en referència a aquest aspecte, s'ha aconseguit

una millora en la recepció i comunicació d'informació entre ambdues parts, facilitant al mateix temps la comunicació en el dos sentits. Aquest darrer intercanvi gràcies al programa Whatsapp.

Com a tercera conclusió, comentar que les TIC ens serveixen com a noves eines de documentació i alhora d'autoavaluació. En el primer cas, a més de poder entregar material realitzat en paper i fet per l'infant, també es pot gravar tot el procés d'aprenentatge i reproduir-lo més endavant les vegades que siguin necessàries. Aquest fet ens conduirà a poder fer una autoavaluació de la nostra tasca com a educadores, de l'assoliment dels objectius i continguts proposats a l'hora de treballar el projecte i de la possibilitat de poder fer canvis en la metodologia de les activitats. Per tant, per a les mestres és una eina molt positiva ja que facilita la feina final d'avaluació del projecte.

Una quarta conclusió, i al mateix temps lligada a l'anterior, és la reflexió que a nivell personal i d'equip educatiu podem fer després de llegir les enquestes de les famílies. Et fa valorar i revisar la feina que vas fent, et fa veure sí el camí que segueixes és el correcte o si s'ha de millorar (sempre pensant que tot es pot millorar o canviar). Ajuda a veure quins aspectes s'han de mantenir, quins modificar i quins eliminar, per tal d'aconseguir sempre una millora en la tasca educativa i com a persona.

Com a cloenda, dir que la combinació entre les noves tecnologies i el manteniment del contacte personal entre els familiars i les mestres, serà la millor opció per aconseguir afavorir la relació entre els dos dels contextos de desenvolupament més importants dels infants: la família i l'escola.



## 6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

### Llibres:

- ✓ ALFONSO, C., AMAT, R., D'ANGELO, E., DÍEZ, E.J., ESCAÑO, J., ESCAYOLA, E., et al (2003). *La participación de los padres y madres en la escuela. Claves para la innovación educativa*. Barcelona: Graó
- ✓ BENLLOCH, M., FEU, M.T., SELLARÈS, R. (2002). *Com fer escola de tots i per a tots*. Madrid: Temes d'in-fàn-ci-a
- ✓ BOWLBY, J. (1977). *El vínculo afectivo*. Buenos Aires: Paidós
- ✓ BRONFENBRENNER, U. (1987). *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona: Paidós
- ✓ CLEMENTE, R.A., HERNÁNDEZ, C. (1996). *Contextos de desarrollo psicológico y educación*. Granada: Aljibe
- ✓ COMELLAS, M.J. (2009). *Familia y escuela: compartir la educación. Colección Familia y Educación*. Barcelona: Graó
- ✓ LÓPEZ, F., ETXEBARRIA, I., FUENTES, M.J., ORTIZ, M.J. (Coordinadores) (1999). *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Ediciones Pirámide (Grupo Anaya)
- ✓ MARRONE, M. (2001). *La teoría del apego: un enfoque actual*. Madrid: Psimática

### Articles:

- ✓ FERRER, M., MIR, M., RIERA, M.A., (2008). *Educación para la salud mental en la primera infancia*. En J. Fornés y Gómez, J. (coords.) *Educación para la salud mental*, vol. 7, cap. 6, 163-189. Madrid: FUNDEN

## 7. ANNEXOS

### Annexo 1. Enquestes a les famílies

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

#### **Qüestionari (A.C.V.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si, creo que facilitan y agilizan mucho la comunicación de todos las personas relacionadas con los alumnos.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

A mí, personalmente, me encanta recibir alguna noticia de mi princesa, me anima a seguir trabajando.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No tengo más hijos.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Creo que esta guardería es una gran familia, y eso es un tesoro, el trato que recibimos es muy personal.

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Desconozco si existe la posibilidad, a lo mejor ya se contempla, pero el inglés me parece muy importante.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (A.R.M.)**

#### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Creo la introducción de tecnologías si que favorece la relación familia – escuela porque facilita la comunicación y esta se vuelve más fluida además de crear una relación más cercana entre el docente o profesor y los padres del alumno.

#### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

En mi opinión es un buen medio a la hora de transmitir en tiempo prácticamente real lo que están haciendo nuestros hijos, para mi es una manera de dar seguridad y confianza puesto que en cualquier momento estamos en contacto. Se pueden resolver dudas al momento, podemos recibir información y además acerca a las familias que se sienten parte de un grupo.

Es un medio eficaz de comunicación.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No puedo valorar. Desgraciadamente su hermana Aitana no fue a Teringa.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Me encanta la cercanía, el que podamos entrar en la escoleta así vemos como están nuestros hijos, podemos ver la relación que tienen con sus compañeros, con las profesoras, su comportamiento en el aula. Es como si fuésemos un “pequeña gran familia” eso es bonito, y más en los tiempos que corren que parece que todo tiende deshumanizarse. Intentáis que todos participemos que colaboremos de una manera u otra en los proyectos.

Me encanta el cd que muestra el trabajo realizado durante los proyectos que tratais, así vemos lo que hacen, es muy interesante.

Me gusta mucho que daís bastante información, que los niños están tan bien cuidados que podemos estar súper tranquilos, que hacéis un montón de actividades divertidas, educativas, los niños hacen un montón de cosas diferentes e interesantes, tenéis un montón de buenas ideas y muy buena organización hacéis un buen equipo!!

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Sinceramente, estoy encantada con la escoleta, de verdad Teringa es una escoleta diferente.

Sois fantásticas!

Gracias x todo!!

Besossss

Marga (mamá Álvaro)

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (A.S.M.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, gràcies a elles la informació es àgil i molt completa.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Sembla que els pares també anam a l'escoleta, es molt interessant veure com el meu fill interactua amb els altres pensant que la seva mare no el pot veure.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No té germans.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

La comunicació és molt completa i la tranquil·litat de poder entrar a les aules els pares.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

## **Qüestionari (A.M.H.)**

### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si. Por la inmediatez de las comunicaciones tanto en sentido escuela-familias como al revés. Además, al ver (fotos, vídeos) lo que hacen mientras no están con nosotros, nos da la sensación de que no nos perdemos tanto de la vida de los niños.

### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Muy positivo. Cuesta menos escribir un whatsapp que coger el teléfono y llamar. Además favorece las relaciones entre las familias, independientemente de la escuela. Se conoce más a los compañeros de los niños, las actividades que hacen, como se relacionan,... siendo más fácil "hablar" del día a día con los peques.

### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

Nuno iba a otra escoleta. Estaba muchas horas y funcionaba con agenda... la agenda apenas la consultaba porque si había algo importante me lo decían por teléfono o en directo al recogerle.

### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

El poder estar un rato con Ares cuando la recojo viendo cómo juega o interactúa con los demás... sin prisas. Poder entrar y estar da mucha transparencia y tranquilidad (Aunque con vosotras estoy 100% tranquila aunque no entrara, jeje).

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No se me ocurre nada que mejorar o cambiar.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a

contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (C.C.P.)**

#### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si, perquè sa família amb ses noves tecnologies coneix lo que fa el infant en tot moment.

#### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Me pareix perfecte, ho haurien de fer a totes, pues es una manera de conèixer les activitats i feinetes que fan els infants mentrestant els pares fan feina.

#### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No ho se, perquè es el primer que va a l'escoleta.

#### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

L'àmbit familiar i el tracte que tenen, les activitats, la utilitat de les noves tecnologies, la participació que fan amb ses famílies ...

#### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (C.M.S.)**

#### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, ya que hay una comunicación casi diaria entre las familias y la escuela.

#### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Nos ha gustado mucho. Este hecho nos permite ver desde muy cerca todo lo que viven los pequeños día a día.

Hemos disfrutado de ver el desarrollo de nuestro hijo. Sin la introducción de esta aplicación nos lo habríamos perdido.

#### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

#### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

La cercanía y sinceridad que tienen con los padres. El trato que reciben los niños.

#### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez



**Qüestionari (C.Z.C.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si creo que es muy útil ya que es el futuro general. Todo se rodea de tecnología a diario.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Es una maravilla, te hace vivir lo que viven ellos y asi poder comentar muchas cosas con ellos.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

Es la primera experiencia, no podemos comparar.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Que es como una gran familia. Te conocen por el nombre y el trato es muy directo.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Está claro que todo se puede mejorar, pero es difícil decirlo ya que lo que vemos es casi inmejorable.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

## **Qüestionari (C.Z.C.)**

### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si, totalmente ya que no podemos obviar que están a la orden del día y a pesar de que nos puedan gustar más o menos, nuestros hijos ya han nacido con ellas, y han de formar parte de su día a día, con unos patrones de limitación en su uso, y por supuesto, con control por parte de los padres.

### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Para mi, ha sido algo muy bueno, que sin duda echaré de menos en el colegio el año que viene.

Ver lo que hace Claudia a diario es un regalo, un recuerdo para ella y para la familia, también aporta tranquilidad a la familia ver que tu hijo está bien, pasándoselo tan bien, y en resumen, para mi es todo positivo en este sentido.

A pesar de que hay padres que se desmadran un poco en comentar, y hay días que resulta un poco pesado abrir el móvil y ver tantos mensajes de whatsapp, me quedo con la parte positiva de ver lo que hace mi hija :)

### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No tenemos hermanos mayores, haremos lo que podamos para llevaros otro bebé en un tiempo :)

### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

La información recibida, el trato humano, el ver que mi hija es FELIZ en Teringa, los valores que transmitís, las actividades que hacéis, la música, la verdad que yo estoy encantada con vosotras, y se me nota. Lo recomiendo entre mis amigos, en mi red social de facebook, y me da pánico lo que me viene... :(

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Yo estoy encantada, y me es complicado hacer críticas constructivas a nivel de cambios. Sobretudo del tema en cuestión que estamos tratando, los niños saben perfectamente jugar con una tablet también gracias a Teringa, y creo que en este aspecto es todo muy correcto.

**Te deseo mucho éxito con tú trabajo de fin de carrera.**

**Un abrazo,**

**Sara Cabello**

**Mami de Claudia Zumstein Cabello**

**GRACIAS**

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (I.I.M.)**

- 1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Jo crec que sí afavoreixen ja que no tots els pares tenen un horari en què puguin tenir un contacte directe amb la tutora i d'aquesta manera podem estar al dia de la seva evolució, problemes, vivències...

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

L'opinió és bona sempre i quan no es deixin de banda les atencions dels infants. És meravellós poder viure moltes de vegades a temps real els avanços, els descobriments, i molts de moments importants a la vida dels infants que desgraciadament a vegades ens perdem.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No podem opinar ja que és fill únic.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Que l'escoleta sempre et permet participar de diferents activitats amb els infants arribant a convertir-se en part de la teva pròpia família. Ens agrada molt que les portes sempre romanguin obertes.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

En aquests dos anys hem viscut en primera persona diferents canvis i millores molt positius. Continuu així!!!!!!!!!!!!

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

## **Qüestionari (J.F.C.)**

### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí y mucho. No solo por la tranquilidad que da el conocimiento directo del día a día del niño sino porque, además, ese conocimiento directo facilita la aportación de los papás en los quehaceres diarios de la escoleta y la “logística”.

### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Estoy encantada con ese sistema. Te hace sentir partícipe de las actividades de los niños en cada momento. El día que por lo que sea no hay fotos o vídeos los echas muchísimo de menos.

### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Es una relación cercana y muy cariñosa. Se nota que os preocupáis por los niños y el mío os adora a todas!!!

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No se me ocurre ningún aspecto en el que mejoraría la Escoleta. Os recomiendo como un gran acierto!!

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

**Qüestionari (K.T.M.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Les TIC són molt útils a l'hora de passar informació, vídeos i fotos – és ràpid, arriba a moltes famílies a la vegada i s'estalvia paper . Això sí, sempre és necessari mantenir el contacte personal.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Per a nosaltres el Whatsapp és una eina per enviar vídeos, fotos i comentaris però no és una eina 'seria' (per dir-ho de qualche manera) ja que hi participa molta gent a la vegada, els missatges es van acumulant i a vegades es perden parts i informacions importants.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

-----

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Primer i el més important – que veim el nostre fill content i amb ganes d'anar a l'escoleta. Ens agrada poder entrar a cercar-lo i jugar una estona amb ell i/o comentar coses amb les mestres quan faci falta; la informació que ens donau cada dia. En general, sou oberts cap a les famílies per a qualsevol cosa.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Sempre es pot canviar i millorar però ara mateix no se'ns ocorre res.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a

contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (M.F.A.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?** Sí, favorece mucho la relación familias-escuela. Aporta seguridad, tranquilidad, confianza, cercanía y facilidad para comunicarnos.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?** Es indispensable. Es un servicio que os permite tener una ventaja competitiva, a través de las nuevas tecnologías, dirigida a la innovación.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?** Poder estar informado al momento de las actividades que realizan los niños cada día, gracias a los vídeos y las fotos que mandáis vía whatsapp. Si el centro educativo realmente es una referencia en cuanto a estimulación de los niños, cuánto más visible sea para los padres, e indirectamente para los clientes potenciales, mucho mejor.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?** No, simplemente seguir buscando la innovación a través de las nuevas tecnologías, sobre una base ya existente de plan educativo y de estimulación de los niños de calidad.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a

contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

## **Qüestionari (M.L.B.)**

### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si, perquè l'ús de noves tecnologies agilitza el traspàs d'informació. A més fa tenir justificant de les informacions. Cal dir que es perd qualitat en les relacions humanes.

### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Des del nostre punt de vista no és el medi més adient. El mail et permet desar més fàcilment els fitxers i no colapsa el mòbil. Per informació més urgent si que és veritat que el wahatsapp permet resoldre un problema o fer un comunicat més aviat.

### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

Noltros estam molts contents amb el CDs dels trimestres i de final de curs i amb els recull de vídeos i fotos que tindrem per sempre. Pensam moltes de les fotos per whatsapp col·lapsen, són esborrades o simplement no apareixen els nostres fills.

### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

El tracte personal i directe.

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Eliminar whatssap de grup. No s'ha complert l'objectiu inicial pel qual es va crear aquest whatssap. Des del nostre punt de vista ha estat agotador: no s'ha respectat ni l'ús que s'havia de fer ni els horaris.



Durant l'escolarització del nostre fill petit hem pogut comparar amb l'ús de les tecnologies emprades quan vàrem tenir escolaritzat al nostre fill mitjà. No ha hagut avantatges fent ús del whatsapp de grup respecte a fer una difusió d'informació amb un mail de grup. Pel que fa a aspectes realment importants, amb la previsió de temps suficient, un correu electrònic era més idoni. Ha de ser una tasca més puntual de final del dia o de final de setmana sinó és agotador i satura als pares. A més mentre es dedica tant de temps al whatsapp es perd atenció als nins.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (M.M.Y.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, perquè reps informació al moment i és més ràpid.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

És una eina més directa i que et facilita el dia a dia de la vida del meu fill a l'escoleta. Reps informació diària, el dia de l'aniversari dóna gust quan reps les fotografies i vídeos celebrant-ho amb els seus companys. S'agraeixen els vídeos que envien en moments claus i importants com les primeres passes, la primera vegada que mengen tot sols...

És una eina que et permet rebre la informació al moment, molt més directa i més ràpida.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

Té les seves avantatges i els seus inconvenients. Quan el seu germà estava fa uns anys a l'escoleta les fotografies les enviàveu per correu electrònic i com que no estaven tan al dia les noves tecnologies, havies de connectar l'ordinador per veure-les, i tal vegada tardaves uns dies en mirar-les, perquè no era tan sovint la connexió. Avui dia amb el mòbil és més fàcil, i mitjançant el whatsapp, és molt més ràpid.

En canvi, a l'hora d'entregar el dossier amb la informació dels projectes, abans que se feia en paper, m'agradava perquè podies passar més estona assegut amb ell, junts fullejaven el dossier, passant una estona plegats. Ara, el DVD que entregau és molt xulo però et perds el temps que passes mirant-lo plegats.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

La relació de proximitat i estima que se respira a l'escoleta. La tranquil·litat que dóna deixar els infants en un lloc on tens confiança i que et dóna seguretat, fas que et sentis més tranquil i relaxat quan deixes els petits. I després amb el segon fill, se desprèn una sensació de familiaritat i carinyo que et dóna seguretat i confiança.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

No, crec que la vostra manera de fer feina és la millor. A més a més, la introducció poc a poc de l'anglès dins el dia a dia, és molt efectiu i ens agrada molt.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

**Qüestionari (M.M.R.)**

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, perquè ens permet apropar-nos a les activitats que fan els nostres fills durant la nostra absència.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Creiem que és una mot bona iniciativa ja que ens permet fer un seguiment una mica més proper del nostre fill.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

-----

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

La comunicació propera i fluida.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Sempre es pot millorar però ara hi ha una bona comunicació. Potser activar una mica més el Facebook, la web i el Wapp.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

## Qüestionari (M.H.P.)

- 1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, perquè amb el diferents mètodes de comunicació que permeten les noves tecnologies s'estableixen noves relacions i canals de comunicació de caràcter personal.

- 2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

A través dels vídeos i fotos enviats mitjançant el programa de missatgeria "Whatsapp", des del meu punt de vista, els pares podem obtenir un "feedback" i conèixer quasi de forma immediata, que és el que els nostres fills fan, com es troben i quines sensacions estan experimentant.

Per la qual cosa ho trobi una novetat molt positiva.

- 3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

El meu fill no té germans.

- 4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

Sensació de cura i proximitat que el personal de l'escoleta transmet al pares.

- 5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Avui en dia no hi trobi cap inconvenient.

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a

contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

Qüestionari (P.G.E.)

### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Personalment crec que sí. Les noves tecnologies, sempre ben aplicades i en la mesura adequada, faciliten les relacions entre els docents i els pares. Són moltes les avantatges que presenten:

- Tenir la informació al moment no té preu (saber que el nin està bé, poder veure'l com si fossis allà mateix, en directe, etc).
- Tenir la possibilitat de mantenir el tracte directe amb la persona que s'encarrega dels teus nins, sense la necessitat de fer-ho en persona és molt important, en els temps que corren. Amb el ritme de vida que duim i la quantitat de tasques/feines que tenim no sempre som nosaltres els que ens encarreguem de dur/recollir els infants. És a dir, les noves tecnologies, afavoreixen, en part a la conciliació familiar.
- No haver d'estar pendent de papers, circulars, notes del docent i tenir la informació sempre a l'abast (mail, wapp, dropbox...).
- Relacionat amb el punt anterior, l'estavi de material que la comunicació implica en moltes ocasions.
- Trob que el wapp, si no en feim abús, és una eina ideal per a la comunicació entre la família i la escola, en tant que la retroalimentació pot ser constant i pràcticament de resposta immediata, amb la qual cosa les possibles dubtes que hi puguí haver es dissipen al moment.

**2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

La idea és genial. Ja diuen que una imatge val més que mil paraules i per molt tranquil que deixis als teus menuts a classe sempre veure fotos i vídeos del que fan et dóna una sensació de més tranquil·litat. A més, et fa partícip de les seves activitats, amb la qual cosa pots reforçar el que han fet a classe a casa i al temps pots millorar la comunicació amb l'infant.

Els nins gaudeixen fent les activitats i tu gaudeixen mirant com ells ho fan.

**3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No vam dur la germana a Teringa.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

En els nostre cas, no podem estar més satisfets. És molt fàcil la comunicació amb la mestra que tenim i ella encara ho potencia més. Sempre hem tengut tota la informació necessària i la possibilitat de demanar el que trobàssim, rebent resposta quasi d'immediat i amb la solució a la situació indicada.

L'escoleta, en general, ofereix una comunicació directa i molt propera fent ús de les noves comunicacions. I d'altra banda ofereix l'opció de tracte en persona, mitjançant les reunions, activitats amb els pares, les xerrades d'entrada i sortida, etc.

Trob que la combinació d'ambdós mitjans de comunicació és la fórmula ideal per a una bona relació família-escoleta.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Sempre s'està a temps d'afegir millores però realment ara mateix no hi tenim res a dir, està tot correcte.

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (P.T.G.)**

#### **1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí, perquè s'afavoreix la comunicació, ja que és molt fàcil parlar de manera gairebé immediata amb les mestres de qualsevol cosa relacionada amb els infants que compartim. I indubtablement això millora la bona relació entre el professorat i la família.

#### **2. Enguany a l'escoleta hem introduït el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...), quina és la vostra opinió sobre aquesta novetat?**

Me sembla una idea fantàstica per varis motius: si l' infant comença nou a l'escoleta és una eina fantàstica perquè pots veure com li va al nin durant el temps que està allà durant l'adaptació i els primers dies; també pots veure les activitats que es fan amb els nins i així pots parlar i compartir amb ells allò que fan a l'escola. A més les comunicacions de qualsevol tema amb les famílies són efectives perquè les mestres estan segures que hem rebut la informació.

#### **3. En relació amb els germans que han passat per l'escoleta quan encara no empràvem el Whatsapp, quina és l'experiència viscuda? La comunicació i/o informació que rebíeu abans era millor que ara? Per què?**

No puc opinar al respecte.

#### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta té amb les famílies a hores d'ara?**

El tracte personal, individualitzat i cordial que el personal del centre té amb les famílies i la confiança que aquest fet genera envers l'educació i l'aprenentatge dels infants.

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Dins l'àmbit educatiu sempre es poden fer millores, però jo consider que vosaltres ho feis molt bé!

---

Benvolgudes famílies,

Per als que no ho saben, estic al darrer any de carrera i necessitaria la vostra ajuda per a concloure el meu treball de fi de grau de la Universitat de les Illes Balears. El tema triat és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies. A continuació vos passaré una enquesta per a contestar i vos agrairia si podeu aturar-vos cinc minuts per a contestar les preguntes del qüestionari. En acabar me'l podeu fer arribar al mateix mail des que vos l'he enviat.

Moltes gràcies a tots i totes.

Míriam Pérez

CEI Teringa

### **Qüestionari (V.F.I.)**

**1. ¿Crees que hoy en día la introducción de las tecnologías dentro del ámbito escolar favorecen la relación familia – escuela? ¿Sí? ¿No? ¿Por qué?**

Sí. Yo nunca he sido la primera en tecnología y siempre la usé por necesidad, pero reconozco que resulta muy eficaz para conseguir un acercamiento de la escuela con la familia ya que hace que los padres podamos ser de alguna manera partícipes de las actividades de los pequeños. Aunque no estemos podemos disfrutar de sus avances, juegos y ver algunas de las cosinas que hacen sin nosotros.

**2. Este año en la escoleta hemos introducido el Whatsapp para hacer llegar información (fotografías y vídeos de los niños a las familias, entre otros...), ¿cuál es vuestra opinión sobre esta novedad?**

Me parece muy acertado, ya que aportan tranquilidad a los padres y cercanía con las actividades y con las profesoras de la escoleta. Por otro lado es una forma muy inmediata de poder ver la información, ya que todos usamos mucho (yo diría que demasiado) el teléfono y nos gusta tener las fotos y vídeos de los peques en él.



**3. En relación con los hermanos que han pasado por la escoleta cuando todavía no empleábamos el Whatsapp, ¿Cuál es la experiencia vivida? ¿La comunicación y/o información que recibíais antes era mejor que ahora? ¿Por qué?**

No es mi caso...

**4. ¿Qué es el que más te gusta de la relación que la escoleta tiene con las familias ahora mismo?**

En nuestro caso, llevamos poco en la escoleta, pero el poder parar a hablar con la profesora al recoger a la peque, que nos comente algunas cosas del día y que nos vaya informando durante la mañana de las cosas que hacen son cosas que acercan a la familia con la escoleta.

También actividades como el día del libro creo que aportan mucho a esta relación.

**5. ¿Encuentras que se tendría que hacer algún cambio o mejora?**

Como no llevamos mucho tiempo no sé si se han hecho, pero a mí me gustaría hacer más actividades del estilo la del día del libro para que los papas puedan conocerse un poco y hacer cosas con los amiguitos de la escoleta (en mi caso no pude estar mucho tiempo pero me parece muy buena actividad).

De lo que conozco no cambiaría nada.

---

---

## Annexo 2. Enquestes a les mestres

**(B.M.A.)**

El tema triat del meu TFG, i per tant per l'enquesta, és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies.

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Si, gràcies a les noves tecnologies la relació és molt més propera, i la comunicació tutora - família es diària.

**2. Durant el curs passat vam introduir el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...) a les famílies d'una de les classes de l'escoleta, i veient la bona resposta per part de les famílies enguany ho hem fet amb tots els grups. Quina és la teva opinió sobre aquesta novetat?**

Crec que en general ha anat molt be!, per als pares poder tenir fotos i vídeos del que fan els seus fills a diari els hi dóna molta confiança, i a les tutores ens ajuda per conèixer un poc millor a les famílies.

**3. Quines avantatges i/o inconvenients creus que ha aportat el sistema de missatgeria instantània en referència a anys anteriors? Creus que la comunicació i/o informació que els pares i mares rebien abans era millor que ara? Per què?**

Avantatges, la confiança que els hi dóna als pares, la comunicació entre tutora i família.

No, la informació es més o manco la mateixa ja que sempre hem procurat mantenir als pares informats de tot, i la comunicació es millor ara que anys anteriors.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta manté amb les famílies a hores d'ara?**

La confiança que es pot arribar a tenir amb les famílies, i la relació més propera tant escola - família com les famílies entre si.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora? En cas afirmatiu, quins?**

Tot sempre es susceptible de millorar, però ara per ara crec que el funcionament es l'adequat i els pares en general estan contents.

---

**(K.M.)**

El tema triat del meu TFG, i per tant per l'enquesta, és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies.

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

No només crec que la afavoreix sinó crec que és absolutament necessària. Avui en dia és el que tothom aprofita per a facilitar-se la vida i a nosaltres ens pot ajudar i ajuda molt.

**2. Durant el curs passat vam introduir el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...) a les famílies d'una de les classes de l'escoleta, i veient la bona resposta per part de les famílies enguany ho hem fet amb tots els grups. Quina és la teva opinió sobre aquesta novetat?**

La veritat és que la meua relació amb les famílies ha canviat absolutament a nivell de comunicació, coneixement dels infants i també coneixement i confiança amb les famílies.

La comunicació és diària i molt freqüent.

La meua opinió es molt positiva i crec que la resposta de les famílies és igual

### **3. Quines avantatges i/o inconvenients creus que ha aportat el sistema de missatgeria instantània en referència a anys anteriors?**

Abans ens comunicàvem amb menys velocitat, per tant només comunicàvem les coses necessàries i imprescindibles.

Realment la comunicació era d'escola cap a la família, no hi havia comunicació família cap a l'escola.

No hi havia comunicació amb les famílies que no coincidien per l'horari.

Abans no coneixia els noms dels pares i no em feia falta, ara sabem fins i tot els noms dels familiars.

Tenc la confiança dels pares.

### **Creus que la comunicació i/o informació que els pares rebien abans era millor que ara? Per què?**

No. Crec que no hi havia tanta comunicació, per tant no crec que era millor.

### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta manté amb les famílies a hores d'ara?**

Que la relació que tenc ara és molt personal i molt individual.

Tenc molta més confiança amb els pares i això em permet també poder dir amb més facilitat les coses que no són tan fàcils de dir.

Ens deim més coses sobre els nins i els conec millor del que els coneixia quan no tenia aquesta comunicació.

Tenc relació amb pares que no ens podem veure al no coincidir en l'entrada o sortida de l'escoleta.

Sent que la meva feina és més transparent sé que amb els vídeos els pares tenen molta confiança amb el que feim ja que es veu tot i moltes vegades m'ho han confirmat.

Al rebre els vídeos els pares veuen els seus fills així com són a la classe i els mateixos demanen per venir a xerrar de coses que segurament jo els hauria de dir amb el temps.

### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora? En cas afirmatiu, quins?**

No tant de fer canvi sinó concretar algunes coses. Com:

A la reunió al principi del curs aclarir que si els pares reben els vídeos o missatges es per la manera que ens permet el whatsapp enviar-les amb d'immediatesa. Això no vol dir que no estan atesos els seus infants. Aquesta manera de fer-ho implica l'aplicació del nostre criteri personal de enviar o no enviar, fer o no fer les fotos. Explicar que sempre partim de la base

que l'infant es el primer en tot. Per tant demanem ajuda a una altra mestra, feim mes feina noltros, ens compliquem la vida noltros però l'infant segueix amb el seu ritme, els seus descobriments i la seva bona vida tranquil·la. per tant no esta afectat el seu benestar.

Insistiria més encara amb que si hi ha pares que no miren o no volen mirar el WA durant el mati i després consideren que hi ha massa missatges o que no es troba l'important el que hem escrit nosaltres, hi ha la possibilitat de rebre l'essencial en privat (encara que no les fotos i els vídeos ja que nomes es penjaran al grup) m'ha anat be enviar els TERINGA NEWS (recull d'informació i comunicats enviat en un missatge).

No me molesta contestar dissabte ni diumenge ni tampoc que el WA no té horaris i no acaba a les 16:30. Sé que ningú exigeix que ho faci per tant ho faig amb gust i sense problema, no ho vull canviar. Tenc prou recursos i em sent prou segura com saber demanar el meu espai professional i protegir el meu personal.

No vull un telèfon de l'empresa perquè no vull manejar dos telèfons. Vull un numero i aquest es el que tenen les famílies.

---

**(L.V.M.)**

El tema triat del meu TFG, i per tant per l'enquesta, és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies.

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Sí. La relació es fa més propera; l'intercanvi d'informació és molt més ràpid i uns dels objectius del centre és transmetre tranquil·litat a les famílies, sobretot en èpoques d'adaptació.

**2. Durant el curs passat vam introduir el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...) a les famílies d'una de les classes de l'escoleta, i veient la bona resposta per part de les famílies enguany ho hem fet amb tots els grups. Quina és la teva opinió sobre aquesta novetat?**

Molt positiva. Podria dir que pràcticament són avantatges i la majoria de les famílies ho han agraït.

**3. Quines avantatges i/o inconvenients creus que ha aportat el sistema de missatgeria instantània en referència a anys anteriors? Creus que la comunicació i/o informació que els pares i mares rebien abans era millor que ara? Per què?**

Repetesc que quasi tot són avantatges, sobretot comoditat i rapidesa. Pens que la informació d'abans no era millor, simplement era diferent; de fet encara es segueix emprant al nostre centre.

**4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta manté amb les famílies a hores d'ara?**

La relació família- escola es fa més amplia. Establim, així, una gran relació de confiança entre les dues parts.

**5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora? En cas afirmatiu, quins?**

---

**(M.M.C.)**

El tema triat del meu TFG, i per tant per l'enquesta, és la millora de la relació família-escola mitjançant les noves tecnologies.

**1. Creus que avui dia la introducció de les tecnologies dins l'àmbit escolar afavoreix la relació família- escola? Sí? No? Per què?**

Penso que si es fa un ús correcte de les TIC i s'estableixen una normes, com per exemple només utilitzar-ho per temes educatius, pot afavorir la relació família escola. A més, penso que encara que hi hagi les noves tecnologies com a mitjà de comunicació no se n'ha d'abusar i s'han d'utilitzar altres alternatives i no deixar de banda la comunicació verbal directa.

**2. Durant el curs passat vam introduir el Whatsapp per fer arribar informació (fotografies i vídeos dels infants a les famílies, entre d'altres...) a les famílies d'una de les classes de l'escoleta, i veient la bona resposta per part de les famílies enguany ho hem fet amb tots els grups. Quina és la teva opinió sobre aquesta novetat?**

Penso que és una bona eina per fer difusió de les tasques i activitats que es realitzen al centre, de manera que les famílies poden veure de primera mà com participen els seus fills a n'aquestes. Valor positivament aquest mitjà de comunicació, encara que com a futura mestra penso que és una tasca addicional per a nosaltres, ja que s'ha implantat una nova via de documentació que requereix un gran treball.

**3. Quines avantatges i/o inconvenients creus que ha aportat el sistema de missatgeria instantània en referència a anys anteriors? Creus que la comunicació i/o informació que els pares rebien abans era millor que ara? Per què?**

Els avantatges d'aquest mitjà és que la informació arriba de forma més ràpida i directe, podent intercanviar opinions, suggerències i dubtes de forma instantània. Com a inconvenients destacaria que a vegades aquests grups de missatgeria no són utilitzats amb la finalitat que han estat creats, així com també degut a la falta de comunicació directe hi pot haver mals entesos i males interpretacions.

La qualitat de la informació que es traspasa a les famílies penso que és la mateixa que fa uns anys, però allò que ha canviat ha estat el mitjà de comunicació. La meva opinió com a mestra penso que és un mitjà més útil i fàcil a l'hora de informar però tal vegada es deixa de costat la comunicació directes si se'n fa un ús excessiu de les noves tecnologies.

#### **4. Què és el que més t'agrada de la relació que l'escoleta manté amb les famílies a hores d'ara?**

Destacaria la capacitat de les mestres de documentar aquells moments que són espontanis i extraordinaris per després poder-los compartir amb les famílies, així com també la bona relació que es manté amb les famílies, ja que sempre es tenen les portes obertes a aquestes, donant-los cabuda i fent-los participar en el dia a dia, a través de diverses activitats.

#### **5. Trobes que s'hauria de fer algun canvi o millora?**

Canvis o millores penso que no són necessaris i que des del meu punt de vista m'agrada molt la relació que es manté degut a que l'escoleta té un caràcter molt familiar i m'agrada molt veure com es segueixen mantenint vincles amb famílies que actualment ja no son alumnes del centre.